

Assessorament en l'elaboració del "Pla d'acollida" dels alumnes i les famílies nou vingudes,
amb la implicació de la resta de la comunitat educativa

© (l'autor/a)

Reservats tots els drets. Està prohibida la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, compresos la impressió, la reprografia, el microfilm, el tractament informàtic o qualsevol altre sistema, així com la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, sense l'autorització escrita de l'autor.

ASSESSORAMENT EN LA REELABORACIÓ DEL "PLA D'ACOLLIDA" DELS ALUMNES I LES FAMÍLIES NOU VINGUDES

**Amb la implicació de la resta de la
comunitat educativa**

**PROJECTE DE PRÀCTICUM
PSICOPEDAGOGIA**

U O C

Autora : Mª Pilar Charles i Jaimejuan

Tutora: Irene Puig i Pi

2n semestre curs 2001 – 2002

Agraïments:

Vull agrair a la meva família, el poder realitzar aquest projecte de Pràcticum de Psicopedagogia i els estudis a la UOC, en especial:

Al meu marit: Carlos Gòdia

I als meus dos fills: Carles i Alba

Sobre la família: "¿Estamos dispuestos a dar hasta que nos duela para poder estar con nuestra familia, o ponemos nuestros intereses primero?... Debemos recordar que el amor comienza por casa y que el futuro de la humanidad pasa a través de la familia."

Madre Teresa de Calcuta

<http://www.vidahumana.org/mteresa/legado.html>

A tots els consultors, tutora Irene Puig i a tots els companys que durant aquest anys m'han donat el privilegi d'aprendre al seu costat, especialment a l'Anna i al Josep M^a, amb els que he compartit treballs, debats i il·lusions.

A la comunitat educativa de l'IES d'Alcarràs que m'ha ajudat i guiat en aquest projecte de pràcticum.

ÍNDEX

1-INTRODUCCIÓ	5
1.1 Justificació del Projecte	5
2-DESCRIPCIÓ DE L'ÀMBIT D'INTERVENCIÓ	8
2.1 Entorn socio-cultural i història	8
2.2 Dinàmica Institucional	10
2.3 Tractament a la diversitat dins el centre	16
2.4 Trets bàsics de la pràctica	17
2.5 Funció del professional que duu a terme el pla d'acollida	17
3-DESCRIPCIÓ DEL TEMA	20
3.1 Raons de l'elecció i pertinença.....	20
3.2 Marc teòric.....	22
3.3 Agents educatius implicats.....	27
3.4 Metodologia i procediments.....	28
3.5 Activitats i temporalització.....	29
3.5.1 Activitats presencials	30
3.5.2 Activitats que no s'han desenvolupat.....	31
3.6 Calendari de reunions i entrevistes.....	34
3.6.1 Reunions, sessions, comissions i classes	34
3.6.2 Entrevistes.....	38
3.7 Descripció de l'actuació.....	40
3.7.1 Valoració de les respostes de les entrevistes.....	41
3.7.2 Valoració de l'observació de l'alumne a l'aula	48
3-7-3 Primeres conclusions	48
4-CONCLUSIONS I PROSPECTIVA	51
4.1 Reunir la Comunitat Educativa	51
4.2 Proposta d'intervenció en el "Pla d'acollida"	52
4.3 Fer una comissió de zona	53
4.4 Propostes de futur	54
5-VALORACIÓ PERSONAL I AVALUACIÓ DEL PROCÉS	55
6-BIBLIOGRAFIA	58

7-ANNEX

7.1	Presentació entrevistes	61
7.2	Transcripció de les entrevistes	62
7.3	Pla d'acollida a l'IES	102
7.4	Observació a l'aula dels alumnes nouvinguts.....	122
7.5	PAT Pla d'Acció Tutorial	124
7.6	Informe Crèdit variable Multiculturalitat	125
7.7	Pla Acollida a Mohamed	128
7.8	Nova informació per incorporar al Pla d'acollida	130
7.9	Comissió d'atenció a la diversitat	131
7.10	Certificat i valoració	133
7.11	Seminari Pràctic Virtual SPV	134

1 INTRODUCCIÓ

1.1 JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

" Tots els humans són iguals". Aquest principi, és clar , només és vertader a mitges. Perquè , **el que és ben cert i obvi és que tots els humans som diferents**, a més, suportem greus desigualtats, sobretot pel que fa a la cultura i a les possibilitats socials. **Les diferències ens constitueixen i han de ser reivindicades; les desigualtats se'ns imposen i han de ser eliminades.**

Jornada de reflexió de 21 de octubre de 2000 - Valencia

La intervenció psicopedagògica a la família i a l'entorn social ha adquirit força en aquests últims anys. L'assessorament psicopedagògic o intervenció psicopedagògica s'acostuma a fer dintre del mateix centre: adaptacions curriculars, atenció a la diversitat, problemes comportamentals, etc.

A l'hora d'escollir el tema de la meva intervenció em vaig plantejar la possibilitat de treballar amb les famílies i l'entorn. La família té unes funcions cabdals en l'educació dels fills/es, les quals, tal com afirma I. Solé, estan fortament condicionades pels valors socials de la comunitat en la qual està inserida i també pel sistema de creences de la pròpia família. Si tenim en compte tot el desenvolupament infantil fins a l'entrada del nen/a en el món escolar, podem dir que la família ha estat la font primera de socialització dels infants.

La família actua com a sistema obert en contínua interacció, en què cada un dels membres influencia notablement en els altres i es deixa influenciar per ells. A més, és obert perquè està exposat a les influències d'altres sistemes exteriors com poden ser el treball dels pares, les escoles dels fills, les agrupacions a les quals pertanyen cada un dels membres de la família, etc.

En l'article d'I. Solé es cita el treball de B. Rogoff en el que parla de les atribucions que diferents cultures fan d'allò que es considera el desenvolupament, i assenyala com es disposen uns mitjans específics que permetin assolir-lo. I. Solé ens diu que aquest principi general s'adequa també al que succeeix en la família i que aquesta ofereix als seus membres les oportunitats per a aprendre i desenvolupar-se, sempre supeditant-se als valors culturals de la comunitat en què està inserida.

(Entorn social i familiar i intervenció psicopedagògica, UOC)

Tot aquest marc teòric em va servir per decidir-me a treballar en un assessorament que implicava la Comunitat educativa. Un cop a l'institut on havia de fer les pràctiques es va plantejar la necessitat de treballar amb els alumnes i les famílies nouvingudes, que evidentment tenen una altra cultura, religió, costums, ... ; i per tant aquesta influència serà diferent que la que han rebut els nois i noies d'aquí.

Jo, com a mare, ja estava disposava a treballar en aquest àmbit, àmbit en el que també han de treballar els psicopedagogs. I com a psicopedagoga vaig creure que era una intervenció necessària, en primer lloc per la gran arribada d'immigrants a la zona i la preocupació que està causant, i també, perquè en l'àmbit de la comunitat educativa s'hi treballa poc, potser per la manca de temps i de professionals que s'hi puguin dedicar.

Si ho presentem com a tema d'immigració, ja sabem que sovint se'n parla, sobretot als mitjans de comunicació i moltes vegades de forma negativa. Però a nivell d'educació, el tema de la immigració es encara força recent. He intentat trobar altres exemples d'actuacions semblants i tan sols he trobat treballs fets a les grans ciutats del voltant de Barcelona, a través de la web de la Fundació Jaume Bofill.

En el cas que ocupa el meu projecte cal senyalar que es tracta d'una intervenció en un institut situat a la comarca del Segrià, amb unes característiques molt diferents d'una gran ciutat. Sense tant suport a nivell de recursos professionals de les institucions. Concretament l'assistent

social, que ens visita, ve un matí per setmana, com a poble de menys de 5.000 habitants, no té competències en temes de Benestar Social i per tant a nivell d'administració el suport és mínim.

A nivell d'administració educativa, ara es comença a parlar del tema. Dotar els centres amb més professorat de suport, adaptar materials, crear aules d'aprenentatge de la llengua catalana amb el suport del SEDEC, i altres intervencions que fa poc temps que s'estan fent.

Potser la tasca dels psicopedagogs serà la d'engrescar a les comunitats educatives per tal d'endegar debats sobre el tema i fer arribar els suggeriments i les propostes concretes al Departament d'Ensenyament, ... la qüestió està servida!

2 DESCRIPCIÓ DE L'ÀMBIT D'INTERVENCIÓ

2.1 ENTORN SOCIO – CULTURAL I HISTÒRIA

A l'IES d'Alcarràs hi assisteix alumnes de tres pobles :

- Alcarràs
- Soses
- i Torres de Segre

Alcarràs és el poble més gran amb 4.814 habitants a 9 Km de Lleida

Torres de Segre amb 1.829 habitants a 15 Km de Lleida

I Soses amb 1.550 habitants, també a 15 Km de Lleida

En total estem parlant d'una comunitat educativa de més de 8.000 habitants. Aquest tres pobles en la seva història ja provenen de noms àrabs:

Alcarràs : El castell o càntir d'aigua fresca

Soses: sàuda "de color negre"

Economia

Els tres pobles es sostenen en una economia basada principalment en l'agricultura i la ramaderia. I molt especialment en el conreu d'arbres fruiters. La qual cosa fa que sigui una zona amb una gran aflluència d'immigrants en les èpoques de recol·lecció, entre maig i setembre.

Alcarràs:

L'economia d'Alcarràs, i en general la de les comarques de Lleida s'assenta, bàsicament, sobre el sector agroalimentari; considerat, aquest, com el sector primari i la indústria transformadora de primer grau. El desenvolupament de l'economia agroalimentària ha estat motivat per l'adaptació a les noves exigències d'una economia cada cop més internacional.

La importància del subsector de la fruita fresca, a Lleida, es manifesta en comprovar que la producció de les nostres terres representa respectivament el 39%, el 44% i el 15% de la producció de poma, pera i préssec de tot l'Estat espanyol.

D'altra banda, el subsector porcí representa el 33,4% de la producció final agrària i està força integrat en la indústria agroalimentària d'aquells sectors que disposen d'una alta capacitat tecnològica.

A Alcarràs el sector de serveis ocupa quasi un 50% de la població activa. Aquest nombre està motivat principalment pel creixement del comerç, la indústria i els serveis.
<http://alcarras.ddl.net>

Soses:

Soses és un poble eminentment agrícola, ja que la major part de la seva població es dedica al sector agrari, i és un excel·lent productor de fruita dolça. Està regat per les aigües del Canal d'Aragó i Catalunya, de la sèquia de Remolins i del Riu Segre.

A Soses també hi ha consolidades diverses indústries relacionades amb la maquinària agrícola i els transformats metàl·lics.

Tot i que la cria de bestiar és relativament poc important, també disposa de granges d'animals, especialment de bestiar porcí.

<http://soses.ddl.net>

Torres de Segre:

Torres de Segre es troba a l'oest de la comarca, regat pels canals d'Aragó i Catalunya i de Seròs i les sèquies de Remolins i de Torres. Produeix una gran varietat de productes agraris de regadiu, farratges, fruita dolça i cereals, principalment.

Hi trobem Utxesa: reserva natural dins del terme municipal de Torres de Segre, en la qual hi ha alguns habitatges de segona residència de persones de fora del municipi. El pantà d'Utxesa, al terme municipal, és l'ecosistema aquàtic més important de la comarca, on es practiquen nombroses activitats nàutiques.

<http://torressegre.ddl.net>

Cultura i Ensenyament:

En els tres pobles hi ha associacions culturals, on hi participa la població, Corals, Grups de joves, AMPA's, mestresses de casa, bitllaires, llars del Jubilat, ...

L'oferta de formació de les comarques lleidatanes és àmplia i variada, i arriba a totes les necessitats de l'entorn empresarial lleidatà. Alcarràs presenta una de les taxes d'escolarització més elevades de Catalunya tant a nivell primari com secundari.

El CEIP de primària i l'IES d'Alcarràs, garantitzen una formació bàsica dels veïns d'Alcarràs fins als 18 anys.

<http://alcarras.ddl.net>

Les escoles dels municipis de Soses (Jaume Miret) i Torres de Segre consten d'un CEIP d'una línia, que atén un centenar d'alumnes a cada poble. Un cop acaben la primària es traslladen amb transport públic i gratuït a l'IES d'Alcarràs.

La Universitat de Lleida esdevé el centre neuràlgic, social, econòmic i cultural de l'oferta universitària. L'alta qualitat dels ensenyaments i l'àmplia gamma d'estudis impartits, al costat de la poca massificació que presenta aquesta universitat, esdevenen clars avantatges en el moment de decidir el millor lloc per encaminar el futur professional de l'estudiant.

La recerca a les comarques lleidatanes se centra, bàsicament, en la indústria agroalimentària. El centre concertat Universitat de Lleida-Institut de Recerca i Tecnologia Alimentària (IRTA), situat al campus de l'Escola Superior d'Enginyeria Agrària de Lleida, duu a terme la tasca de recerca mitjançant unitats operatives - Àrea de Conreus, Àrea de Producció Animal, Àgrave de Postcollita- cada una de les quals desenvolupa les seves pròpies línies de treball mitjançant diversos convenis amb les indústries de la zona.

Un altre dels centres fonamentals de recerca i experimentació en el sector de la fruita i del cereal, és l'Estació Experimental de Lleida que té com a objectius la recerca i desenvolupament en matèria de fructicultura, la difusió i la transferència de la tecnologia al sector i la col·laboració en programes de formació d'agricultors i tècnics.

<http://alcarras.ddl.net>

2.2 DINÀMICA INSTITUCIONAL

DESCRIPCIÓ DEL CONTEXT

- Trets bàsics del centre educatiu

El centre educatiu al que ens referim és un IES que es troba a la comarca de Segrià a 10 Km de la ciutat de Lleida. Concretament a Alcarràs. En aquest centre hi assisteixen alumnes de tres poblacions: del mateix Alcarràs i de dos pobles més que disten a 4 Km, Soses i Torres de Segre. És l'únic centre que hi ha i és de titularitat pública.

Les famílies dels alumnes que assisteixen a l'IES estarien englobades majoritàriament dins un nivell econòmic mig.

Les famílies nouvingudes es relacionen entre elles; molts dels seus membres estan emparentats i s'ajuden els uns als altres. Els homes es dediquen bàsicament a les feines del camp, treballen en granges, magatzems o en la construcció i les dones a fer feines de neteja o a embalar fruita. En general tenen molt d'afany en fer diners per poder tornar algun dia a la seva terra, això fa que treballin moltes hores al dia i que es dediquin poc a l'educació dels seus fills i a altres temes culturals. Quan l'escola els convoca, sempre ve la mare i a part de les bones intencions, normalment col·laboren poc en la formació dels seus fills i filles.

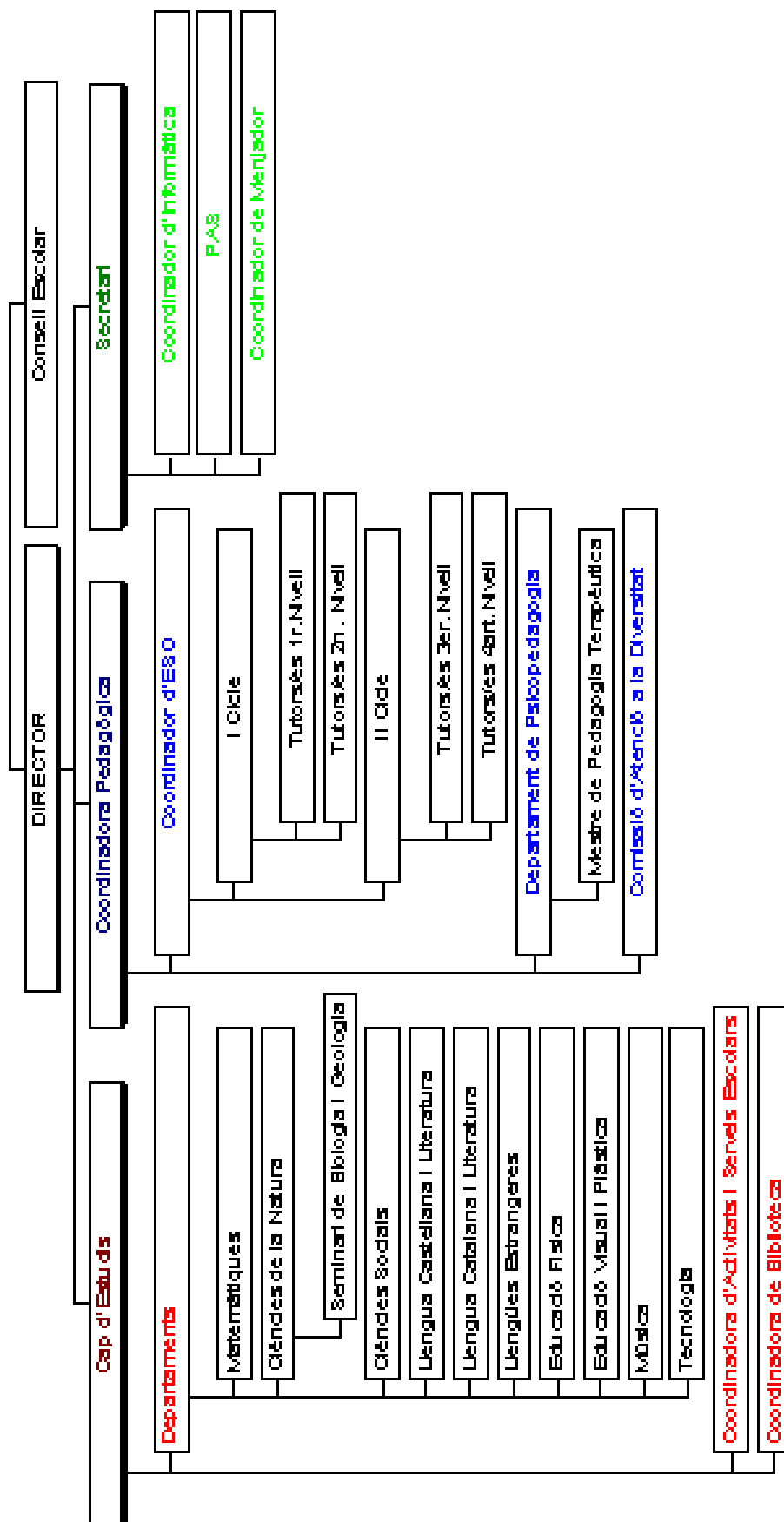
També es podria atribuir la manca de tradició d'anar els pares a l'escola. I ells es pensen que anar a l'escola és que hi ha algun problema amb els seus fills/es.

En aquest centre s'hi imparteix tres línies d'ESO i dues de Batxillerat. Aquest centre és de nova creació, ara té 6 anys i en fa tres que es gaudeix d'un edifici nou amb tot tipus d'espais i materials necessaris. Té un pati molt gran i ara l'AMPA ha portat a terme un projecte d'enjardinament i una marquesina. Hi assisteix uns 375 alumnes, encara que durant el curs és freqüent l'arribada d'alumnes de diferent procedència degut a què els seus pares han trobat feina a la comarca.

Els professors, més aviat joves, són uns 40. La majoria d'ells han participat i continuen participant en diversos cursos de formació del professorat. Altres professionals que visiten el centre són un psicopedagog de l'EAP (els divendres al matí), una professora de Compensatòria (una vegada al mes) i una de CREDA, que atén una alumna amb problemes auditius. I una professional de l'EAIA, que coordina l'escolarització d'una alumna que ara està amb els seus pares.

ORGANIGRAMA:

ORGANIGRAMA IES D'ALCARRÀS

- Dinàmica del centre

El centre no té un psicopedagog al centre, però sí un mestre de pedagogia terapèutica. S'efectuen setmanalment reunions de l'equip directiu, dels Caps de Departament i de tutors (d'ESO i de Batxillerat) que compten amb un Pla d'Acció Tutorial molt complet, en el qual ja fa temps que hi treballen (valors i orientació educativa i professional). Cada quinze dies es realitzen les comissions d'atenció a la diversitat, d'activitats i de coordinació d'ESO. Tres cops per trimestre es fan reunions de l'equip docent per nivells. Per tant podríem dir que el treball en equip és notori i continuat.

La comissió d'atenció a la diversitat, que és la que aquí ens interessa més, la formen:

La coordinadora pedagògica,
el coordinador d'ESO,
el professional de l'EAP que atén el centre,
un cap de cada Departament de les matèries instrumentals
(matemàtiques, català i castellà)
i el mestre de pedagogia terapèutica
i la representant de compensatòria si cal.

El professorat, que és conscient de la manca de temps per poder-ho fer tot, està motivat per portar a terme actuacions relacionades amb l'entorn. Ara precisament, es porta a terme un taller de les professions per tal que tots els alumnes de tercer i quart d'ESO coneguin tot tipus de professions de l'entorn i conjuntament amb l'Ajuntament d'Alcarràs, es visitarà tot tipus de comerços, tallers, bancs, empreses i altres institucions i després a nivell de tutoria es treballarà l'orientació professional, famílies professionals, estudis necessaris, etc.

L'EAP participa en la comissió d'atenció a la diversitat i en la reunió de tutors, si cal, així com en els plans d'acollida i problemàtiques individuals, però amb un matí a la setmana no hi ha temps per res.

- Documents del centre

Aquest Institut existeix des de fa 6 anys, per tant podríem dir que és relativament nou, o jove. Els documents que té elaborats són:

- **PCC** : Aquest document està elaborat. Consisteix en reunir totes les programacions ordinàries tant de les matèries instrumentals com d'altres crèdits que es fan a l'IES. I a més a més les programacions del mestre terapeuta (Atenció a la diversitat) i altres programacions que algun professor va confeccionant per tal d'atendre la diversitat a l'aula. El PCC ara s'ha d'anar adaptant curs rera curs segons les necessitats i també segons les noves normatives que treu l'administració.
- **RRI** : Aquest document està elaborat i el que es fa es anar fent adaptacions segons calgui, un cop aprovades pel Consell Escolar del Centre.
- **PAT** : El Pla d'acció tutorial està elaborat i molt ben estructurat, el vetlla un professor-tutor que és el CAP de tutors. Aquí només cal fer adaptacions, per tal d'atendre les diferències d'un curs a un altre. El PAT d'ESO està completament elaborat, amb una comissió que es reuneix els divendres de 13h a 14h. I el PAT de Batxillerat està estructurat en dues parts : el treball de recerca i tota la part d'orientació.
- **Pla anual**: S'elabora cada any abans de començar el curs.
- **Memòria**: S'elabora cada any, un cop acabat el curs.
- **PEC** : Aquest document està en fase d'elaboració, es creu que aquest curs es podrà revisar per part de tots els membres que formen la comunitat educativa i properament es podrà aprovar al Consell Escolar de Centre.
- **Mesures d'atenció a la diversitat**: Aquestes mesures són diferents segons el cicle:
 - 1r cicle: Es reforcen les matèries instrumentals (Castellà, català i matemàtiques) amb el mestre terapeuta.
 - 2n cicle: Es fan agrupaments flexibles en totes les matèries instrumentals en funció del rendiment i la

capacitat escolar dels alumnes. Cada tres grups, se'n fa quatre, el que fa que a la classe en compte de 25 siguin 17 o 18 alumnes.

- **Mesura pels alumnes d'incorporació tardana:** Per aquests alumnes que arriben durant el curs, el centre ha programat un pla que consisteix en una atenció, gairebé individualitzada, per part d'un professor que els atenc 5 hores a la setmana. Aquestes hores es dediquen a l'aprenentatge de la llengua vehicular, el català. Aquestes hores es fan a la sala d'informàtica i amb el programa GALÍ, també es fa dues hores de conversa a la setmana. L'aula d'informàtica és un estímul per aquests alumnes que la majoria no havien vist mai un ordinador i l'hora de conversa és per aprendre les frases bàsiques.

- **Comissió d'atenció a la diversitat:** Es reuneix cada dos divendres al matí. Vetlla per l'atenció a la diversitat en tot el centre.
- **Pla d'acollida:** S'està utilitzant el Pla d'acollida del Departament d'Ensenyament, adaptat als recursos del centre. Però tant l'equip directiu com el claustre de professors, tots molt preocupats pel tema, ja que els alumnes que arriben a l'aula sense saber parlar ni entendre, són causa de preocupació tant pels professors com pels mateixos companys i no cal dir-ho pel mateix alumne nouvingut, estant a favor d'incrementar recursos i s'està parlant que de cara al curs vinent s'establiria una estructura que permetés articular la disponibilitat d'un professor per atendre aquests alumnes i així crear com un taller d'aprenentatge de la llengua. Si és doncs el cas que aquests alumnes no anessin arribant, aquest professor podria atendre altres diversitats.
- **Avaluació de les Competències bàsiques:** Al mes de maig es va rebre tota la documentació per tal d'iniciar aquesta avaluació a segon d'ESO.

L'AMPA té molta presència en el centre i la relació amb els pares i mares dels alumnes és bona. Però les famílies nouvingudes no acaben d'incorporar-se, ni participen.

L'AMPA organitza activitats extraescolars, els dimecres i divendres de 15 a 17 h, on hi assisteixen una mitja de 50 alumnes. Podem destacar: cuina, taller de maquetes, aeròbic, belles arts, tècniques d'estudi, anglès, ...

Els pares participen activament i de forma responsable en el Consell Escolar del centre.

2.3 TRACTAMENT DE LA DIVERSITAT DINS EL CENTRE

En aquest institut el tractament d'atenció a la diversitat es fa a nivell de cicles, 1r i 2n cicle de l'ESO. I tots els temes que van sorgint es van derivant a la comissió d'atenció a la diversitat que està formada per un membre de l'equip directiu (Coordinadora pedagògica), un representant de cada departament de les matèries instrumentals, el mestre terapeuta i el psicopedagog de l'EAP.

- **1er cicle de l'ESO**

L'encarregat d'atendre i coordinar amb altres professionals l'atenció a la diversitat és el mestre terapeuta. I la seva tasca realment consisteix en :

- Atendre a l'alumnat que té unes necessitats educatives especials en les assignatures instrumentals.
- Es demana que les diferents àrees adaptin els materials (les activitats, els continguts, els procediments, ...) segons les necessitats de l'alumnat.

En quan a l'atenció als alumnes nou vinguts a 1r cicle s'ha preparat un taller de 6 hores setmanals d'atenció per l'aprenentatge de la llengua.

- **2n cicle de l'ESO**

En aquest cicle s'actua segons marca la normativa, fent desdoblaments normatius en les àrees d'anglès, ciències de la natura i tecnologia.

A més a més , en aquest centre s'està treballant les àrees instrumentals en agrupaments flexible per nivell, atenen la capacitat i el rendiment de l'alumne.

2.4 TRETS BÀSICS DE LA PRÀCTICA EDUCATIVA AL CENTRE

Els trets bàsics de la pràctica educativa en un centre es defineixen en el PEC (Projecte Educatiu del Centre). Com hem dit abans en aquest centre s'està elaborant aquest document i per tant s'estan definint aquest aspectes i encara no els podem descriure. Es creu que aquesta tasca estarà llesta durant el primer trimestre del curs vinent. Recordem que aquest centre té 6 anys, es de nova creació i per tant està encara en la fase d'elaboració dels propis documents.

2.5 FUNCIÓ DEL PROFESSIONAL QUE DUU A TERME EL PLA D'ACOLLIDA

El pla d'acollida que té elaborat l'IES d'Alcarràs consta de tres apartats:

(Vegeu l'ANNEX 3 d'aquest treball)

- Matriculació
- L'acollida inicial
- L'escolarització

- **Matriculació**

L'objectiu serà omplir totes dades necessàries com a qualsevol matriculació al centre i els passos que es seguiran són els següents:

1-Un dia qualsevol arriba al centre una família que vol inscriure al seu fill/a. Els atén l'administrativa del centre i si es poden entendre, tan sigui en català com en castellà, es lliura a la família la documentació necessària i es concerta dia i hora per poder fer la matrícula. Si no hi ha manera d'entendre's es demana la col·laboració d'un traductor que també estarà present el dia de la matrícula.

2-Ha arribat el dia de formalitzar la matrícula i amb l'ajuda del traductor, si s'escau, l'administrativa recull tots els documents necessaris.

3- Un cop formalitzada la matrícula i immediatament després la Coordinadora pedagògica atindrà a la família i a l'alumne, per tal d'explicar-los tota la informació imprescindible per a la incorporació al centre (horari, comunicació amb l'institut, ...)

4- Després la Coordinadora pedagògica acompanyarà a família i l'alumne per a que coneguin el centre (espais, aules, gimnàs, vestidors, ...)

- L'acollida inicial

S'acorda amb la família quin dia començarà el seu fill/a al centre i aleshores comença l'acollida inicial.

1-Avaluació inicial, que la portarà a terme el professor del curs al qual es creu que s'incorporarà i si s'escau el professor de pedagogia o mestre terapeuta. Aquest professional passarà a l'alumne unes proves que els departaments didàctics han establert, amb la prova estàndard del PEC, compensatòria.

2-La Coordinadora pedagògica mitjançant una reunió amb el professorat que ha intervingut amb l'alumne/a, passarà a l'adscripció al curs (en principi segons l'edat) i a partir de l'avaluació inicial i de la observació de l'alumne en el termini màxim d'una setmana.

3-La Coordinadora pedagògica en el termini de quinze dies farà una reunió amb l'equip docent per tal de fer un traspàs d'informació entre tots els professionals implicats.

4-El/la Tutor/a en el moment que s'incorpori al grup – classe farà la presentació de l'alumne a l'aula (tenint en compte on el col·loquen i donant-li uns companys de referència). Aquí s'utilitzarà dinàmiques de grup, com s'ha de presentar l'alumne a la classe i els companys/es també s'han de presentar.

- L'escolarització

Un cop feta l'avaluació inicial i l'acollida a l'aula s'ha de preparar tot el procés d'escolarització adaptat a aquest alumne i que s'anirà revisant segons calgui.

1-La Coordinadora pedagògica durant la 1ª quinzena, confegirà un horari individualitzat (si es pot i es considera necessari) a partir de l'organització del centre.

2-El professorat que l'atengui i durant la 1ª quinzena, prepararà material específic per l'alumne/a des dels departaments didàctics i optimitzant al màxim els recursos que hi ha al centre.

3-La Junta d'avaluació i al final de trimestre, procedirà a fer una avaluació individualitzada, tenint en compte la situació acadèmica de l'alumne/a en arribar al centre i el procés que ha seguit des d'aleshores.

4-La Coordinadora pedagògica i al final de cada trimestre, revisarà les actuacions que s'han dut a terme per tal de fer les adaptacions que calgui.

3 DESCRIPCIÓ DEL TEMA

3.1 RAONS DE L'ELECCIÓ I PERTINENÇA

Als equips psicopedagògics se li fan tot tipus de demandes, tant per canvis comportamentals, com per manca de progrés en coneixements, valors o d'altres per dificultats d'aprenentatge. És clar que des de fa poc també s'hi ha incorporat les demandes per tal d'atendre la diversitat i com no, els alumnes i les famílies nouvingudes.

Sé que es tracta d'un tema relativament nou i força complex, en el qual cal un alt grau d'interacció entre tots els elements que el componen: els mateixos alumnes que arriben, moltes vegades sense saber la llengua, les seves famílies, el professor/a que l'acull a l'aula, els altres companys, tot el claustre de professors, l'equip directiu, la mateixa comissió d'atenció a la diversitat, i en general tota la comunitat educativa.

Sense deixar de banda un **context adient** que requereix que en la intervenció, tots els implicats estiguin motivats i amb un esperit cooperador. El psicopedagog, com a professional, pot dur a terme una tasca d'assessorament i col·laboració força important per tal que aquest context sigui el més adient possible, ajudant a elaborar unes estratègies u orientacions d'assessorament que emmarquin i donin sentit a les diferents actuacions realitzades en el context d'un procés d'assessorament psicopedagògic.

Un cop vaig decidir el centre on faria el meu pràcticum i el vaig anar a visitar, em vaig adonar que, la seva preocupació més gran en aquests moments era con atendre aquest degoteig continu d'alumnes nouvinguts i les seves famílies. En el centre hi ha un "Pla d'acollida" adaptat segons els recursos humans i materials dels que disposa i basat en el pla d'acollida del Departament d'Ensenyament, però no tots els casos són

iguals i es veuen desbordats a l'hora de poder coordinar tots els apartats que el formen. És aleshores que entre tots, vam veure la possibilitat que el meu pràcticum fos entorn a aquest tema: "Com reelaborar el pla d'acollida coordinant tots els sectors de la comunitat educativa que influeixen en aquest entorn o context de l'alumne i que han d'ajudar-lo en la seva integració."

El meu interès és que jo també formo part d'aquesta comunitat educativa com a mare d'una alumna de l'IES i per tant estic preocupada per com es desenvoluparà ara i en un futur tot aquest procés d'integració, tant ara a l'IES com també entre els joves de la població i més endavant en la mateixa societat en la que vivim.

També formo part d'aquesta comunitat educativa en quan a regidora d'ensenyament i cultura de l'Ajuntament d'Alcarràs. Per tant podríem dir que la meua preocupació sobre el tema està fonamentada en la pràctica que tinc en les diferents visites que he fet a l'institut i assistint als Consells Escolars de Centre.

Estem parlant d'un IES de 375 alumnes, que el curs passat ja contava amb 8 immigrants, però que durant aquest curs i de manera continuada, cada quinze dies, cada mes, cada setmana,... n'ha anat arribant 14 més, de procedència: 5 del Marroc, 1 de Lituània i 8 de Romania.

Per tant després d'unes quantes reunions al centre i conjuntament amb la comissió d'atenció a la diversitat, es veu la necessitat de replantejar el pla d'acollida a aquests alumnes i també a les seves famílies, per tal de portar a terme una intervenció psicopedagògica que tingui com a objectiu prioritari: "*Orientar els alumnes i les seves famílies per tal d'optimitzar el desenvolupament global de l'alumne, sobre tot en allò que fa referència als aspectes escolars i educatius.*"

L'objectiu de la intervenció és col·laborar amb el centre, valorant tota la informació (alumne, context escolar i context familiar i social) per tal de concretar els ajuts i adaptacions que es faran i que facilitaran el progrés educatiu dels alumnes.

3.2 MARC TEÒRIC

Es considera que el procés d'integració es produeix tant per part de la societat d'acollida, de signe majoritari, com del col·lectiu nouvingut. La interacció i l'intercanvi entre les cultures les transforma i les modifica i, a poc a poc, apareix un nou "nosaltres".

(Consell Escolar de Catalunya, 1999)

M'agradaria presentar com a primer referent teòric del meu projecte de Pràcticum, la paraula "INTERACCIÓ".

INTERACCIÓ: Acció o influència mútua o recíproca.

(Enciclopèdia catalana, 13, pàg.123)

I com a altres referents teòrics:

1. Disposicions de la LOGSE pel que fa a:

- L'ensenyament comprensiu.
- L'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials.
- Currículum obert i flexible adaptat a les característiques dels alumnes.

2. La concepció constructivista de l'ensenyament i de l'aprenentatge que en línies generals exposa:

- La naturalesa social i la funció socialitzadora de l'educació escolar.
- La construcció del coneixement a l'escola.
- Els processos de construcció del coneixement: importància de l'aprenentatge significatiu i el procés de construcció, modificació i reorganització dels esquemes de coneixement.
- Els mecanismes d'influència educativa: professors, companys, context institucional, familiar, social,... com a factors determinants de la formació de l'alumne.

També ens podríem basar en la psicologia comunitària:

La psicologia comunitària

"La psicología comunitaria es un movimiento des el tratamiento hacia la prevención que incide en el fortalecimiento de competencias, más que en eliminar el déficit, y centrado en la interacción entre la persona y el ambiente."

María Isabel Hombrados (1996, pàg. 69)

La paraula interacció es relaciona amb comunicació, contacte, influència mútua, ..., tot el que ens portaria a la concepció constructivista d'ensenyament i aprenentatge (Monereo 1998).

Segons la perspectiva constructivista, metres interactuem els uns amb els altres, ens anem influenciant i construint i reconstruint, mútuament i a cada moment. Així, anem evolucionant i anem desenvolupant el nostre coneixement, el nostre caràcter, tota la nostra vida.

Si ens fixem amb la perspectiva sistèmica de Bronfrenbrenner, aquesta seria una actuació en el macrosistema.

Si apliquem la concepció constructivista en un centre escolar i més concretament a l'atenció a la diversitat, en aquest cas als alumnes nouvinguts, tot es torna més complex. N'hi ha que parlen de diversitat aplicant-ho als altres, quan la diversitat existeix en totes les persones, en mi mateix. Hauríem de parlar de diversitat o de desigualtat?

Dos conceptos resumen nuestros planteamientos, y los dos tienen un sentido positivo para nosotros/as: "diversidad" e "igualdad"; no los consideramos opuestos, sino que lo contrario de diversidad sería la "uniformidad" y el de "igualdad" no puede ser otro que el de "desigualdad":

- La igualdad es considerada en su sentido social, es decir, en tanto en cuanto supone no discriminación ni de hecho ni de derecho en el seno de una sociedad entre personas y entre los grupos sociales.
- Consideramos la diversidad como algo consustancial al género humano, pero también como un objetivo socialmente deseable (siempre que no incluya o enmascare la desigualdad).

CONGRESO 2001 "CONSTRUIR LA ESCUELA DESDE LA DIVERSIDAD
Y PARA LA IGUALDAD"

Documento base nº 3
Marco ideológico y educación

Com es dóna aquest fet als centres?

En els centres hi ha molts professionals de l'educació i també hi estan implicats altres professionals externs (EAP, CREDA, EAIA, SEDEC,...), tots ells treballen plegats, però tot hi així, també han de comptar amb la col·laboració de la família i de l'entorn.

Constatamos que la sociedad no es igualitaria y la desigualdad es un tema transversal y común en todos los ámbitos de la vida. Por ello consideramos que el centro, por sí solo, no puede resolver todas las situaciones. Es necesario trabajar en colaboración con el entorno social a través de instituciones, personas implicadas y otros sujetos sociales.

Necesitamos potenciar la participación comunitaria (alumnado, profesorado, familias, asociaciones,...) como forma de afrontar mediante la implicación colectiva los problemas actuales de los centros y las aulas

Los proyectos y la organización de centro deben estar en función de las necesidades de aprendizaje de todo su alumnado y en relación con el entorno social para potenciarse mutuamente.

MRP (Gandia 99)

http://www.nodo50.org/igualdadydiversidad/cmrp_gal.htm

Aquesta diversitat s'ha d'atendre al centre, però en col·laboració amb la resta de la Comunitat educativa i així ens ho diu el Consell Escolar de Catalunya:

Hi ha experiències molt positives de col·laboració i implicació d'associacions i de professionals diversos amb la tasca de les escoles i dels instituts d'una mateixa localitat, o d'un mateix barri, que palesen que la integració i el compromís social en l'atenció a la diversitat van més enllà de l'àmbit i del temps escolar. Aquest és un possible model que es pot seguir.

L'atenció a la diversitat, doncs, s'ha de situar en el marc de l'autonomia del centre, però també s'ha de plantejar en un àmbit més ampli que l'escola - és a dir, en el barri, la localitat i el territori -, per donar una resposta conjunta i adequada a la realitat de l'entorn. Aquest és un aspecte qualitatiu fonamental que aporta una nova perspectiva: les accions efectives són aquelles que impliquen tota la comunitat on hi ha situada l'escola.

Un model molt positiu d'aquesta atenció a les diversitats i d'integració amb l'entorn, no sempre prou valorat, és l'escola rural.

Barcelona, 16 de juliol de 2001
Consell Escolar de Catalunya

La normativa ens indica que el centre s'ha d'obrir a l'entorn i que un bon exemple és l'escola rural, normalment més petita i més propera a la població. Però això, no ens ha de fer desistir, no tot són escoles petites i des de la major part dels sectors se'ns indica la millora del procés d'aprenentatge, en un ensenyament obert a l'entorn.

I això com ho podem fer ?

Actuaciones posibles

- Establecer condiciones para el **diálogo igualitario** de profesorado, familias y alumnado.
- **Transformar el contexto**, no adaptarse a las desigualdades.
- **Abrir el centro al entorno:**
 - Ligarse con organizaciones y personas del entorno.
 - Orientar la actividad extraescolar como elemento intermedio entre aula y sociedad.
 - Concretar proyectos, recursos y condiciones para poder abrirse.
 - Constituir "comisiones" mixtas escuela-sociedad.
- Desarrollar **procesos de participación que impliquen a la comunidad educativa y al entorno social.**

Debemos completar nuestra actuación educativa concreta con la acción social: lo que trasciende a nuestras aulas y centros también ha de ser abordado, y, lógicamente, de forma colectiva.

José Emiliano Ibáñez
Confederación estatal de Movimientos de Renovación Pedagógica
Diciembre 2000

http://www.nodo50.org/igualdadydiversidad/lin_act.htm

Ens centrem en un centre educatiu, on hi ha uns alumnes i uns professors que interactuen constantment, els uns amb els altres. En el PEC i el PCC del centre s'hi reflexa un treball en els valors i tota una programació d'atenció a la diversitat.

Aquesta atenció a la diversitat, també inclou l'atenció als alumnes nouvinguts i als alumnes d'incorporació tardana, als quals i segons marca la normativa se'ls hi ha d'aplicar un Pla d'acollida.

Alumnat d'incorporació tardana

L'alumnat que arriba a les escoles de Catalunya procedent d'altres països amb desconeixement de les dues llengües oficials, s'incorporarà als centres d'acord amb els criteris presos en les respectives comissions de matriculació.

Per a aquest alumnat, el centre haurà de preveure un pla d'acollida que inclourà un suport individualitzat, o en petit grup si coincideixen més d'un alumne o d'una alumna de característiques i necessitats anàlogues, per tal d'accelerar l'aprenentatge del català i la consegüent possibilitat de participació en les activitats educatives ordinàries. A més de l'aprenentatge de la llengua en el pla d'acollida, es programaran les actuacions i estratègies dirigides a facilitar la integració escolar de l'alumnat d'incorporació tardana.

Departament d'Ensenyament de la
Generalitat de Catalunya
nº 819 (2000), Punt 4.3

<http://www.gencat.es/ense/depart/indnorma.htm>

Tot aquest procés ens portarà a un treball conjunt entre tota la comunitat educativa i a una posterior integració de tot l'alumnat. Però, com definiríem la integració ?

N'hi ha que parlen d'integració, d'altres d'adaptació, o d'assimilació, ...

Globalment, es pot definir la integració com la transmissió de la cultura de la societat receptora facilitant el manteniment de les identitats culturals dels altres grups. Quant a l'assimilació, es prescindeix de les identitats culturals dels altres i es pretén transformar-los plenament d'acord amb la cultura receptora.

Un conjunt de condicions caracteritzen el procés d'integració:

Pel que fa al procés en si mateix:

- és molt lent;
- ha d'existir una voluntat inequívoca de les parts per resoldre els desajustaments interculturals i procedents de les desigualtats existents;
- s'han de tractar amb molta cura els possibles conflictes;
- s'ha de tenir cura de l'especificitat i del nivell cultural de cada grup;
- s'ha de realitzar a través d'actituds d'acolliment i d'informació mútua.

Pel que fa al grup receptor:

- ha d'estar interessat a mantenir la convivència;
- ha d'estar obert i predisposat a rebre nous membres;
- ha d'evitar comportaments de submissió, de domini o paternalistes;

ha de respectar els drets individuals i col·lectius dels immigrants

Consell Escolar de Catalunya

Com aconseguirem tot un procés d'integració ?, d'adaptació ?

Tot aquest procés serà possible després d'un continuat treball en equip de tota la Comunitat educativa que forma el centre. I tot això s'entén des d'una perspectiva constructivista d'ensenyament i aprenentatge.

Tot i així, de vegades ens trobarem amb casos de desbordament del professorat. D'un professorat que potser està mancat de formació específica en el tema i que s'ha vist immers en aquesta situació. Una aula, plena d'alumnes, tots ells molt diversos i un professor/a, també divers, atenen com pot la diversitat dintre del que marca el currículum.

I, un dia arriba a l'aula un alumne d'incorporació tardana, estranger, d'aquests que ara s'anomenem nouvinguts.

I el professor/a, què fa ?, On és la formació que ha rebut per atendre tanta diversitat ?

A l'últim, alguna de les intervencions fa referències vivencials: "Molt sovint et sents sol. Tens el grup ja organitzat i el curs començat, i veus aquell nen o nena amb aquella mirada perduda de dir: "qui són?", "on sóc?", "què fan?" I el llenguatge, que normalment et dóna un cop de mà en altres situacions, en aquesta, precisament, és un altre obstacle. Cal més ajuda per a l'adaptació d'aquests nens!"

Síntesi del fòrum "Com s'organitzen els centres per atendre l'alumnat d'incorporació tardana? Reben una atenció adequada? Com es pot millorar?"

Conferència Nacional d'Educació
2001

Està clar que per afrontar aquesta situació cal:

- Més ajuda des del Departament d'Ensenyament (recursos humans i materials)
- I tot un treball en equip a nivell d'equip docent, i amb tota la comunitat educativa, a través de la comissió d'atenció a la diversitat.

En tot aquest marc teòric que m'he fonamentat, he utilitzat moltes referències i molts documents que he extret d'internet. Però, vaig veure que alhora d'explicar tot el que volia, em resultava molt complex i reiteratiu, sempre havia d'estar repetint les mateixes frases i expressions. Va ser aleshores, quan vaig decidir fer la fonamentació teòrica del meu projecte d'aquesta forma.

3.3 AGENTS EDUCATIUS IMPLICATS

Aquest procés afecta a tot el professorat del centre en general, però més concretament a la Comissió d'atenció a la diversitat i a l'Equip Directiu del centre.

La comissió d'atenció a la diversitat ja hem comentat que està formada per:

La coordinadora pedagògica, el coordinador d'ESO, el professional de l'EAP que atén el centre, un cap del Departament de les matèries instrumentals (matemàtiques, català i castellà) i el mestre de pedagogia terapèutica i la representant de compensatòria si cal.

I l'Equip Directiu per: Director, Cap d'estudis, Coordinadora Pedagògica i Secretari.

L'enllaç entre la Comissió d'atenció a la diversitat i l'Equip Directiu és la Coordinadora pedagògica i també és l'encarregada de portar a terme el "Pla d'acollida" al centre.

Per tant és la persona amb la que he estat més en contacte durant les meves pràctiques a l'institut, al igual que el Director, que ha estat el meu tutor en el centre i és qui m'ha signat el certificat de presencialitat a l'institut.

També he estat treballant amb el psicopedagog de l'EAP al centre, ja que els divendres al matí, coincidíem tots dos a l'institut. Durant les meves pràctiques he coincidit dues vegades amb la responsable de compensatòria, amb la que he comentat el meu pràcticum i m'ha aportat les seves reflexions al respecte.

Aquests serien els agents educatius en el centre, però donat que el meu projecte implicava la resta de la comunitat educativa, he de mencionar que he estat fent entrevistes amb els alcaldes dels tres pobles, assistents socials, educadora social, responsable del grup empremtes (entitat social sense ànim de lucre, relacionada amb la immigració), director, psicopedagog de l'EAP, l'AMPA i altres persones de l'entorn, que un cop

l'alumne no és al centre també el poden influenciar i poden actuar com a models a seguir i per tant influiran en la seva educació i desenvolupament global. Els quals podem considerar també com agents implicats.

3.4 METODOLOGIA I PROCEDIMENTS

El projecte de pràcticum al que ens estem referint es basa en tot un seguit de coordinacions entre les diferents comissions i institucions que formen la comunitat educativa.

Un cop vaig decidir amb la col·laboració de la comissió d'atenció a la diversitat, el meu tutor del centre i el psicopedagog de l'EAP quin seria el tema del meu pràcticum, vaig començar a pensar quina seria la metodologia que utilitzaria per a d'obtenir els millors resultats.

Ja que la intervenció psicopedagògica anava encaminada a obtenir informació de tota la comunitat educativa de l'institut, vaig creure oportú utilitzar com a instrument, les entrevistes.

Entrevista: 1 Reunió concertada entre persones que han de parlar d'alguna cosa. 2 Interrogatori a què un enquestador sotmet una persona per tal de saber les seves opinions, idees, propòsits, etc., prendre'n nota i després publicar-los.

(Diccionari de la llengua catalana, 2000, pàg. 283)

Aquest instrument responia a les necessitats i conseqüentment vaig començar a elaborar una sèrie de preguntes o qüestionari . Un cop feta una primera composició, vaig preveure el temps que hauria d'invertir i veient que l'entrevista seria massa llarga, vaig començar a retallar les coses més supèrflues i refer algunes qüestions per tal de fer-les més senzilles i més clares. Així una vegada reconstruïda l'entrevista final, vaig preveure una durada entre 30 i 40 minuts com a màxim.

He de comentar que això no va anar així, ja que la majoria de la gent, molt interessada en el tema, va fer que les entrevistes duressin entre una hora o hora i mitja en alguns casos.

Procediment que vaig seguir:

- 1- Vaig elaborar un document de presentació que enviava en el moment de demanar dia i hora. (Vegeu L'ANNEX 1 d'aquest treball).
- 2- Un cop concertada l'entrevista, vaig fer els corresponents desplaçaments en el dia i l'hora concreta.
- 3- Vaig fer una presentació personal i una introducció en la que exposava els meus estudis i el meu treball.
- 4- Demanava permís per utilitzar una gravadora i començava l'entrevista.
- 5- Un cop arribava a casa buidava la gravadora i ho transcrivia a l'ordinador. (Vegeu L'ANNEX 2 d'aquest treball).

He fet un total de 9 entrevistes, en les quals hi he invertit una mitja de tres hores per entrevista.

La feina ha estat més feixuga del que em pensava, però força profitosa i amb uns resultats clars i amplis.

És clar que hagués pogut fer més entrevistes, però vaig pensar que un treball s'ha d'acotar i concretar per aconseguir que tingui un resultat més efectiu.

3.5 ACTIVITATS I TEMPORALITZACIÓ

Dedicació presencial

La dedicació presencial ha estat de més d'un 50 % del total de les hores del Pràcticum (120), han estat entre 75/80 hores presencials, durant els mesos de març, abril, maig i juny de 2002 . Durant el mes de març, ha estat un treball de preparació, presentació i consens del pla de treball i tasques a fer. I és durant els divendres al matí dels mesos d'abril, maig i juny que he anat a l'institut. A més a més, d'un altre horari per fer les entrevistes externes.

3.5.1 Activitats presencials pel desenvolupament del projecte i temporització aproximada

Els divendres de 9 a 2 (5 hores):

Abril : 12, 19, 26

Maig : 3, 10, 17, 24, i 31

Juny : 7, 14

10 divendres X 5 hores = 50 hores

Altres entrevistes externes = 25/30 hores

Total = 75/80 hores

Data	Hores	Activitat presencial
Març	4	Presentació a la direcció i a l'equip directiu de l'institut i informació sobre l'elaboració del Projecte de Pràcticum. Conèixer el context d'intervenció. Entrevista amb el psicopedagog de l' E.A.P.
Abril	7	Recollida d'informació . Exposició de la demanda per part de la direcció i equip directiu. Conèixer-la i analitzar-la. Recollir informació per contextualitzar-la.
Abril	8	Definir i concretar de forma conjunta la demanda plantejada i consensuar, com a claustre, i conjuntament amb la comissió d'atenció a la diversitat les decisions i compromisos sobre el tema. Prendre els primers acords sobre el que es pretén amb el Projecte (Elaborar un pla d'actuació) Conjuntament amb el Psicopedagog de l'EAP, es porta a terme un "Pla d'acollida" a un alumne que ha arribat a l'IES aquesta setmana. Ja és a l'aula, No sap la nostra llengua: ni entén, ni parla català. És àrab i viu a Soses. És diu Mohamed. (Vegeu l'ANNEX 7 d'aquest treball).
Abril	6	Assistir i participar en les classes de reforç de llengua que es fan als nou vinguts els divendres de 12 a 13 h de migdia, on s'utilitza el programa d'ordinador GALÍ, d'aprenentatge de la llengua catalana. Elaborar un informe on es vegi quin és el grau d'assoliment de la llengua en la majoria dels casos. (Vegeu l'ANNEX 4 d'aquest treball).
Maig	14 16	Treball amb la comissió d'atenció a la diversitat, assistir a les comissions de tutors i conjuntament amb l'equip directiu concretar les entrevistes externes que caldrà fer (Ajuntaments, Assistent social, associacions involucrades amb el tema, etc.) per tal de poder recollir tota la informació que més endavant farà que hi hagi una coordinació entre tota la comunitat educativa.

Maig	8	Entrevistes a la comunitat educativa per obtenir tot tipus d'informació, d'idees, opinions i percepcions que té cada un del procés d'acollida als alumnes i les famílies nouvingudes i que en pensen de la situació d'arribada contínua d'immigrants a la zona.
Maig	4	Presentar la proposta psicopedagògica d'actuació i millora del Pla d'acollida, en la comissió d'atenció a la diversitat, i també en la comissió de tutors, els quals ens informaran de com ha anat la evolució d'integració dins les aules.
Juny	5	Coordinació de totes les informacions obtingudes i entrevista amb el psicopedagog de l' E.A.P. No hi ha cap incorporació més i juntament amb el psicopedagog de l'EAP, Entrevistem al Mohamed, l'últim alumne que va arribar i així podem veure quin ha estat el seu procés d'aprenentatge.
Juny	4	En la comissió d'atenció a la diversitat i amb l'equip directiu, fer una avaluació de la proposta psicopedagògica o conclusions i plantejar possibles noves actuacions i la seva revisió anualment, ja que es poden donar canvis externs que afectarien informacions que ara hem incorporat al Pla d'acollida.

Si comparem el desenvolupament de les activitats amb la previsió que havíem fet en el Pla de treball hi veurem algunes diferències:

- 1- Que les hores que hem dedicat a les entrevistes externes han estat més que les havíem previst en un començament.
- 2- Que l'apartat d'entrevistes a les famílies i als alumnes nouvinguts no s'ha arribat a desenvolupar.

3.5.2 Activitats que no s'han desenvolupat segons la previsió inicial. I per què ?

En el Pla de treball que vaig elaborar en un principi, es contemplava un apartat d'entrevistes que faria a les famílies i als alumnes nouvinguts. Una vegada va arribar el moment de procedir a fer aquesta tasca, vaig intentar elaborar un tipus d'entrevista que fos adient per passar a les famílies i on els continguts i apartats que poguessin ésser sensibles a un sentiment racista o xenòfobs no hi fossin presents. La feina va ésser difícil i llarga. L'entrevista era curta i poc complicada.

Un cop vam arribar el divendres al matí a la comissió d'atenció a la diversitat i es va exposar la proposta, va començar un debat entre tots els assistents, que ens va portar a decidir que aquestes entrevistes seria millor no fer-les.

Alguns comentaris van ser:

- En aquest temps gairebé tothom treballa i ara fer venir una família expressament a l'institut sense cap motiu que afecta directament el seu fill, potser els pot suposar un dalt a baix, ja que hauran de demanar festa a la feina i potser desplaçar-se des d'un altre poble.
- A quina família se li podria fer? Si escollim a la de Hafida (nena que porta 3 anys aquí, treu bones notes), ens pot sortir uns resultats, si escollim a la dels Chetouan (dos fills conflictius, mal comportament, els pares encara no parlen ni entenen la nostra llengua, tot hi que també fa 3 anys que són aquí) pot sortir tot ben bé al revés.
- A qui escollirem ? Si cridem una família romanesa, pot respondre completament diferent d'una altra d'àrab.
- I que se'ls diu ?, perquè els hem cridat, o que simplement els volem fer unes preguntes.
- Què en pensaran els altres si no els cridem? Entre ells potser s'ho comentaran.

Para Sartori, la cultura y religión islámica configura tal distancia cultural que impide a los inmigrantes asimilar nuestras normas de convivencia y los hace inintegrables. Dado el carácter teocrático del Islam, su fundamentalismo, su falta de respeto por los derechos humanos y la posición subordinada de la mujer, las personas de tradición islámica serán incapaces de adaptar y hacer compatible su vivencia religiosa comunitaria e integración en sociedades democráticas liberales como las nuestras. Se convierten en "abiertos y agresivos enemigos culturales"

(Sartori 2000, p. 54).

<http://www.intersindical.org/stepv/enxarxats/inmigracio/pacotorres.htm#S>

Tota aquesta discussió va arribar a la conclusió que seria millor no fer les entrevistes i així ho vull reflectir.

En aquests moments vam creure que no era el més indicat, encara que potser més endavant, el curs vinent i a partir de les tutories, es podria fer algunes preguntes a les famílies nouvingudes, referents a si elles van

rebre tot tipus d'informació durant la seva arribada a la zona o al centre. Per tant a nivell de la comissió d'atenció a la diversitat es va decidir deixar aquesta part per a més endavant. A nivell de la reunió de tutors, també es va pensar el mateix.

El treball en equip té avantatges i inconvenients a la vegada. Però crec que el que es decideix en equip sempre serà el millor per al desenvolupament integral dels alumnes que és el que pretenem.

En quan a les entrevistes als alumnes vaig decidir no fer realment unes entrevistes, sinó observacions a l'aula. Ja que assistia a les classes d'aprenentatge de la llengua dels divendres, vaig fer un seguit d'observacions que podríem concloure en:

- Els alumnes venen molt contents a classe
- S'ajuden entre ells i estan pendents els uns dels altres, si han vingut a classe, si els han vist.
- Els que fa més temps que estan en el taller i per tant ja parlen català i comencen a fer algun text, expressen amb satisfacció el poder assistir a les sessions cada setmana i sobretot agraeixen molt poder treballar amb els ordinadors.
- La majoria no havia vist mai un ordinador i ara saben posar-lo en marxa, tancar-lo, posar el CD del programa Galí i seguir tot el procediment exacte per arribar a obrir-lo.
- El treball a l'aula d'informàtica ha estat un element molt motivador en tot aquest procés.
- Els que fa poc temps i encara no parlen gaire, ja entenen i estan pendents de tot. Mostren interès. I si els comences una conversa, per exemple preguntant que han fet el cap de setmana, miren d'explicar-te alguna cosa. Els vas ajudant i ells ho agraeixen.
- Els romanesos, de vegades parlen entre ells hi si els preguntes perquè ho fan, et diuen que ja miraran d'evitar-ho, però que li contestaven una cosa al seu amic.

Tot això i altres coses està en l'informe sobre l'assoliment de la llengua pels nouvinguts. (Vegeu l'ANNEX 4 d'aquest treball).

3.6 CALENDARI DE REUNIONS I ENTREVISTES

3.6.1 Reunions, sessions, comissions, classes.

Durant les hores de pràcticum presencial a l'IES he assistit a les següents reunions:

Comissió d'atenció a la diversitat

Aquesta reunió es fa cada dos divendres de 9 a 10 del matí. Els temes sempre són variats. En un annex en poso un exemple (Vegeu l'ANNEX 9 d'aquest treball):

- Dos alumnes que estan matriculats a l'IES però assisteixen a unes aules taller en règim d'escolarització compartida. S'analitza l'informe que ens han passat des de l'altre centre. Es veu millora en un alumne, però l'altre no assisteix a les classes i s'ha decidit parlar amb els pares.
- Alguns alumnes amb faltes d'assistència, es parla en particular de cada alumne i es decideix tornar a parlar amb les famílies per veure si es pot reconduir el tema, donat que estem a finals de curs.
- Què es farà el proper curs respecte als agrupaments flexibles a segon cicle. Uns estan d'acord en continuar i altres plantegen alguns inconvenients.
- Durant dos o tres sessions es va comentar tot el procés de l'aplicació de les proves externes de Competències bàsiques a segon d'ESO.
- Quins criteris es seguiran a l'hora d'avaluar els alumnes nouvinguts que encara no entenen gaire la nostra llengua.

- Què es farà amb els alumnes nouvinguts que ja entenen i mig segueixen les classes. Es decideix que la Junta d'avaluació estudiarà cas per cas.
- Tot sovint es comenta les grans diferències que hi ha entre els nouvinguts del Marroc i els de Romania: hàbits, costums, cultura, nivell d'adaptació, ...
- Un dia vam tenir la visita d'una professional de l'EAIA, que fa el seguiment d'una alumna de primer.
- De tant en quant es comenta algunes jornades, xerrades i altres actes on poden assistir els professors, per tal d'ampliar la seva formació sobre algun tema en concret.

Ha estat una veritable experiència assistir a aquesta comissió on s'anaven reflectint cada quinze dies els diversos problemes que van sorgint en un institut de 375 alumnes.

M'ha servit per veure la tasca del psicopedagog en la pràctica real i la manera com es va actuant davant d'una situació concreta, amb tota la complexitat que representa posar-se d'acord entre tots els professionals i treballar en equip; al mateix temps que es mostra una enorme riquesa d'idees a les que has d'acudir quan hi ha manca de recursos humans o materials, per tal d'arribar a una solució que ajudi a resoldre el problema que s'havia presentat.

Reunió de tutors d'ESO

Aquesta reunió es fa tots els divendres de 13 h a 14h. Està coordinada per un tutor / coordinador de tot l'ESO. Segons el PAT del centre (Vegeu l'ANNEX 5 d'aquest treball), aquest coordinador prepara totes les activitats i les proposa a la resta de tutors. Un cop fetes les activitats s'avaluen i es proposen les modificacions que calguin per tal de continuar o pel curs vinent.

Es a nivell d'aquestes reunions que es fa un seguiment transversal de com s'estan assolint els valors i les normes en el centre, quins són els procediments que s'han d'utilitzar conjuntament, etc.

En cada sessió es distribueix un guió amb els objectius que es pretenen, la informació general de les activitats que es portaran a terme i un apartat de suggeriments per les classes de tutoria de la propera setmana.

Alguns dels temes tractats són :

- Donar a conèixer els temes del buidatge del Fòrum de joves 2002.
- Preparar orientació professional pels tutors de 4rt d'ESO.
- Preparar activitats de la diada de Sant Jordi.
- Informar de la reunió de delegats de la setmana passada.
- Valoració de Sant Jordi.
- Preparació del taller de les professions per als alumnes de segon cicle.
- Informar de les proves de Competències bàsiques.
- Informar d'un treball de multiculturalitat que està fent el professor de filosofia en un crèdit variable. (Vegeu ANNEX 6 d'aquest treball).
- Informar de xerrades
- Concretar activitats taller de les professions.
- Procés de matriculació.
- Valoració del taller de les professions.
- Preparar la distribució d'alumnes pel crèdit de síntesi.
- Recordar les pautes de com fer la comanda de llibres de text pel curs vinent.
- Comentar les línies generals, organitzatives i de continguts dels diferents crèdits de síntesi.
- Valorar l'orientació feta a 4rt d'ESO.
- Valorar el PAT del curs 2001-2002, per a la memòria anual de centre.
- ... i molts més.

Aquest tipus de reunions m'ha donat una visió diferent del treball dintre d'un centre. Es aquí on veus la continuada tasca d'un tutor, que a partir de les sessions de tutoria, va ajudant als seus alumnes, en el seu particular i global desenvolupament (personal i social), a uns joves adolescents.

La tasca de tutoria és molt important en un centre. És com treballar tots plegats i anar tots a una, amb les consegüents dificultats que tot això suposa. Recordem que estem parlant d'unes sessions de tutoria de 12 tutors i el coordinador. Jo vaig demanar assistir a aquestes sessions, per poder veure més directament la dinàmica de treball en grup, de tot l'equip de professors de tutoria i el que això podia significar per coordinar més endavant la tasca del centre en la col·laboració de la resta de la comunitat educativa. I he d'agrair-los sincerament aquesta oportunitat perquè jo com a estudiant de psicopedagogia, al començament era una mare de l'AMPA i en cap moment em van posar cap obstacle ni van mostrar cap reticència.

Classes d'aprenentatge de llengua als alumnes nou vinguts

Els alumnes que arriben durant el curs, el centre ha programat un pla que consisteix en una atenció, gairebé individualitzada, per part d'un professor que els atenc 5 hores a la setmana. Aquestes hores es dediquen a l'aprenentatge de la llengua vehicular, el català. Aquestes hores es fan a la sala d'informàtica i amb el programa GALÍ, també es fa dues hores de conversa. L'aula d'informàtica és un estímul per aquests alumnes que la majoria no n'havien vist mai i les dues hores de conversa són per aprendre les frases bàsiques, salutacions, presentacions, ...

Jo he assistit a aquestes classes el divendres de 12 a 13 h. De tot el qual he elaborat un informe (Vegeu l'ANNEX 4 d'aquest treball), que mostra l'observació a l'aula que he fet dels alumnes nouvinguts.

- Es necessiten més mitjans. Per exemple, si no s'omple l'aula d'un TAE amb 20 alumnes, millor; així rebran un ensenyament de més qualitat. No podem esperar a tenir tots els grups plens per decidir que en cal un de nou.

3.6.2 Entrevistes.

Aquest ha estat l'instrument que més he utilitzat en el meu projecte de Pràcticum.

En aquests documents, m'he qüestionat aspectes socials, culturals, de raça, d'idioma, educatius, etc., en vers la immigració a la zona d'influència de l'IES.

Com ja he comentat abans ha estat una tasca molt laboriosa i que m'ha portat moltes hores de dedicació, però de la qual també n'estic força contenta per totes les informacions que n'he extret.

He d'agradir a la gran majoria de persones enquestades la seva resposta tan positiva i l'alt grau de col·laboració alhora de respondre i de facilitar-me horaris, etc.

Les entrevistes les vaig fer durant la segona quinzena de maig i les anava alternant segons la conveniència dels enquestats; igual en feia a primera hora del matí, com a mitja tarda, com cap a la nit.

Després d'elaborar l'enquesta i passar-la amb l'ajuda d'una gravadora, per poder fer el buidatge posteriorment, he passat les entrevistes a l'ordinador. (Vegeu l'ANNEX 2, d'aquest treball).

Les entrevistes les he fet a :

- Els alcaldes dels tres pobles.
- Assistents socials de la zona
- Educadora Social d'Alcarràs
- Presidenta de l'AMPA de l'IES.
- Responsable del grup EMPREMTES.
- Director de l'IES
- Psicopedagog de l'EAP al centre.
- A més a més he parlat amb alguns alumnes nous i amb alguns regidors de cultura i altres pares i mares.

El buidatge d'aquestes entrevistes i les conclusions que n'he extret ho explico en l'actuació que he portat a terme.

De fet alhora de fer la valoració d'aquesta metodologia que he emprat he vist la impossibilitat que hagués tingut el psicopedagog de l'EAP, en quan a que el seu horari és els divendres al matí i algun altre dia esporàdicament. Potser si hagués volgut portar-ho a terme hi hauria esmerçat més temps, per tal d'anar concretant entrevistes en el seu horari de treball.

3.7 DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

Millorar l'acollida de l'alumnat i les seves famílies és un pas important per a aconseguir un bon progrés educatiu de tot l'alumnat i una societat futura que practiqui els valors de la convivència.

Pere Solà i Montserrat
Director General d'Ordenació i Innovació Educativa
Departament d'Ensenyament

Jo veig aquest tema des de la perspectiva d'un psicopedagog que vol col·laborar amb el claustre de professors de l'IES, (al qual hi assisteix alumnes de tres pobles de la comarca), després de rebre una demanda per tal d'establir totes les connexions necessàries entre tota la Comunitat Educativa (Ajuntaments, educadors socials, assistent social, AMPA, grup EMPREMTES, associacions culturals...), per a fer més efectius els continus plans d'acollida als alumnes i a les famílies nouvingudes.

Alumnes d'incorporació tardana

L'alumnat que arriba a les escoles de Catalunya procedent d'altres països amb desconeixement de les dues llengües oficials, s'incorporarà als centres d'acord amb els criteris presos en les respectives comissions de matriculació.

Per a aquest alumnat, el centre haurà de preveure un pla d'acollida ...

Organització i funcionament de centres docents.
Curs 2000-2001 Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament

"Un pla d'acollida és el conjunt de les actuacions que un centre educatiu posa en marxa per tal de facilitar l'adaptació de l'alumnat que s'incorpora de nou al centre. ... orientacions recollides en un document de referència per a tot l'equip de professors. Aquestes orientacions fan referència a l'acollida de l'alumnat que prové d'altres països, i que ha de portar a terme un procés d'adaptació escolar i d'aprenentatge de la llengua. La concreció de les activitats de cada pla d'acollida estarà en funció del **context i de la realitat de cada centre**, de les característiques del professorat i de l'alumnat, individualment i grupalment, així com de les **famílies**."

Pla d'acollida del centre docent.
Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament

Podríem buscar més punts referents en la normativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat, però en tots es diu el mateix.

Es a partir d'aquest marc teòric que vaig començar a desenvolupar la meva actuació. Tal com he comentat abans vaig decidir utilitzar les entrevistes per a obtenir informació de la comunitat educativa i l'observació a l'aula per als alumnes.

3.7.1 Valoració de les respostes de les entrevistes

Les entrevistes les he fet a :

- Els alcaldes dels tres pobles.
- Assistents socials de la zona
- Educadora Social d'Alcarràs
- Presidenta de l'AMPA de l'IES.
- Responsable del grup EMPREMTES.
- Director de l'IES
- Psicopedagog de l'EAP al centre.
- A més a més he parlat amb alguns alumnes nou vinguts i amb alguns regidors de cultura i altres pares i mares.

De tot el qüestionari que formava l'entrevista he escollit algunes de les seves preguntes i ara en faré una valoració general.

Qüestionari:

Quant temps fa que treballa en aquesta zona/ ajuntament /entitat?

La majoria de la gent enquestada fa temps que treballen a la zona, un mínim de 6 anys, per tant podríem dir que són coneixedors de la situació.

Quina és la seva tasca en el tema d'immigració?

En la majoria dels casos la tasca consisteix en informar i assessorar. Llevat dels alcaldes que han d'actuar directament en la població i han de vetllar per la convivència.

Com es posa en contacte amb les famílies nouvingudes?

En la majoria de casos són les famílies les que es posen en contacte amb els professionals, alcaldes,... Llevat del psicopedagog que és ell qui les crida i en concerta hora.

Acudeixen elles soles, o per indicació d'altres immigrants?

La majoria de les famílies acudeixen soles, però és perquè els han indicat altres famílies.

I sap quants immigrants hi ha aproximadament ?

Alguns coneixien les dades del padró i a nivell d'IES es coneixia els que havien arribat durant el curs. Però gairebé sempre estàvem parlant de dades aproximades.

Quants temps tarden a acudir a vostè, des de la seva arribada, més o menys?

No hi ha dades, però passa bastant temps. Primer els homes sols venen a viure aquí, després porten la família, i un cop establerts i la majoria amb nens, després venen a informar-se. A l'institut hi acudeixen aviat, ja que pels pares i mares que venen a treballar els és una comoditat portar els fills/es a l'escola.

I quants immigrants viuen amb les seves famílies?

Realment es coneix els que viuen amb les famílies, els que viuen sols, ningú n'és conscient.

Els que venen amb les seves famílies i els seus fills/es, de quin país procedeixen?

Això sí, que caldrà diferenciar-ho per pobles.

A Alcarràs hi ha subsaharians (40/50 famílies), àrabs (2 0 3 famílies) i romanesos (10 o 12 famílies) i va en augment dia a dia.

A Soses hi ha unes quantes famílies, però allí totes són àrabs.

I a Torres de Segre hi ha unes quantes famílies i allí totes són Romanesos, Lituans o Búlgars.

I aquesta situació es coneguda per tots els enquestats.

Com es veu l'afluència d'immigrants en aquesta zona ?

Durant l'hivern les coses es van suportant, cadascú viu a casa seva i les relacions entre la gent autòctona i els immigrants són les necessàries:

feina, botigues, CAP, relacions amb els fills/es, ... Però un cop comença la campanya de la fruita i els immigrants (la majoria homes sols i de tota classe de països del mon) comencen a arribar en massa, els ànims es crispen una mica i tothom està alerta. Podríem dir que ens anem tolerant. Tothom ha distingits entre l'hivern i la campanya de la fruita, menys a un poble que diuen que no hi ha problemes i a l'IES, on tampoc.

Com es veia abans? (quants anys enrera)

Els primers immigrants van causar un gran enrenou però, abans venien i ja està, se'n parlava però poc.

Com es veu ara ? Què ha canviat ?

Ara, des de fa pocs anys les coses es veuen d'una altra manera, i sobretot per la influència de la premsa i altres mitjans de comunicació, en fan molta difusió i això fa que es prengui consciència del problema, potser de vegades exageradament.

Ara també diríem que hi ha nous immigrants i parlariem de la diferència entre Romanesos (la majoria tenen un ofici, la mateixa cultura o molt semblant a la de nosaltres, aprenen ràpid la nostra llengua,...) els Sud-americanos (coneixedors de la llengua i molt pacífics) i en canvi els magrebis (amb una cultura diferent i que no s'adapten) .

Es va prenen consciència, però ara es comença i va molt poc a poc.

Com veu la integració d'aquests immigrants ?

Difícil, hi ha poca tolerància, (el que no es coneix no es tolera i la gent no es coneix). Per part dels immigrants, també hi ha poca tolerància (saben i coneixen els seus drets i potser desconeixen les seves obligacions).

Quins immigrants creu que s'integraran més els que venen amb les famílies o els que venen sols ? O quin altre criteri creu que és necessari per a que es produeixi aquesta integració?

Certament els que venen amb les seves famílies. I el criteri seria que els nens (i com més petits millor) són els que afavoreixen aquesta integració.

Com més es relacionaran més ajudarà a la integració.

Alguns enquestats parlen més d'adaptació que d'integració.

En quins camps s'està treballant el moviment de la immigració ?

Tothom coneix que s'està fent bastants coses per aquest moviment, però els costa de concretar

A nivell Comarcal es treballa poc, podríem dir que ara es comença a prendre consciència. Fins ara es dedicava els esforços a solucionar moments puntuals de la campanya de la fruita.

Es donen ajuts i aliments, a igual criteri que les persones que viuen aquí, no es fa cap discriminació positiva.

A nivell local, els alcaldes estan més preocupats per l'habitatge i per les repercussions socials.

Es mostra preocupació i tots coincideixen que s'hauria de treballar més conjuntament aquest tema

Coneix si hi ha alguna associació, entitat o grup de voluntariat que treballi en el tema en aquesta població? O, hi ha estat en algun temps?

A nivell d'Alcarràs tothom coneix que hi ha una associació que es diu Emprems, però als altres pobles, no. I a més a més, no tenen cap grup de voluntariat destinat a aquest tema.

L'assistent social ens diu:

Sí, aquí a Alcarràs hi ha Emprems i també des de l'Ajuntament s'ha contractat una Educadora social que vetlla per temes d'aquest tipus.

Amb Emprems hi ha hagut alguna col·laboració a nivell de PIRMI : S'ha fet cursos d'alfabetització, i en comptes de desplaçar-se a Lleida poden fer-ho aquí a Alcarràs.

També es col·labora amb Emprems i l'Educadora Social en el tema de repartiment d'aliments.

En els actes culturals que es fan, participen els immigrants?

La majoria és conscient que els immigrants no participen en el que s'està fent, però també pensen que els nouvinguts de l'est s'adapten més fàcilment i potser més endavant començaran a participar.

A què creu que es degut això?

Els tenen un altre concepte d'associacionisme. No hi ha interès. Si es fan unes jornades sobre immigració, no hi participen. Potser ho haurien de muntar ells, però al mateix temps ells no en tenen tradició de poder parlar, no hi ha entesa i ells diuen que no es fa el que ells voldrien, que tan sols celebrem les nostres tradicions.

A nivell d'educació, (escoles), coneix que s'està fent en l'escola ?

La majoria no coneix que es fa a les escoles/institut i tots diuen que els hi agradaria estar més en contacte. Llevat dels professionals de l'iES i l'Educadora Social.

Coneix quants alumnes immigrants hi ha a l'escola , i a l'institut ?

No, no ho conec. Alguns comenten que ho saben més o menys per les famílies, però com a alumnes NO.

Li agradaria estar més en contacte amb l'escola o l'institut ?, o pel contrari, creu que ja està prou informat ?

Tothom ha coincidit en que li agradaria estar més en contacte amb el que es fa a les escoles i l'institut de la zona. Sobretot els alcaldes i els regidors.

Quina és la informació que des dels municipis es podria incorporar a l'institut?

Encara que de vegades venen i hi ha problemes pel idioma i perquè no expliquen veritablement el que els passa, però tothom coincideix que seria fantàstic que estiguessin assabentats de tots els serveis que hi ha a cada població, encara que destaquen que potser hi ha vilatans autòctons que

tampoc, no ho saben tot i que tampoc no estan integrats, que no són sols els immigrants.

I, ho creu necessari?

Seria molt important.

Com es podria fer ?

Amb més comunicació, crec que és necessària. D'altres han dit que hauria d'haver un tríptic on hi hagués tota la informació. Des d'EMPRESSES i amb col·laboració amb l'Ajuntament d'Alcarràs, ja es pretén elaborar un tríptic informatiu d'atenció a l'immigrant.

Coneix quin és el Pla d'acollida que és fa quan arriba un immigrant?

No. La majoria no saben que hi ha un pla d'acollida i els que ho coneixen no saben com funciona.

S'explica

I, creu que a nivell de municipi s'hi podria participar en el Pla d'acollida?

Sí amb més col·laboració i obrir-se a treballar en equip per veure que cal fer. Tots estan disposats a treballar en equip si cal.

Com ? Qui hi hauria de participar?

Això s'ha de fer d'acord amb tots els professionals i tècnics de cada sector.

Quin servei o serveis de l'administració catalana s'hauria d'ocupar d'aquest Pla d'acollida?

Des de tots els sectors implicats: salut, ensenyament, serveis socials,..., n'hi ha que parlen d'un departament interdepartamental per a l'ocasió, i també de Justícia.

Tot plegat, com veu tot aquest procés?

Ara es comença a pensar que s'ha de fer. Serà lent. Llarg i difícil, molt llarg.

I en un futur, creu què s'hi treballarà més?

Estarem obligats a treballar més i més coordinadament, això no s'atura.

Des de quin sector, o des de quina administració ? (govern: estatal, català, comarcal, local)?

Com més alt millor. Perquè a nivell local no hi ha massa recursos.

Estatat: subvencions i legislació

Català: subvencions i normatives

Comarcal: disponibilitat i coordinació

Local: disponibilitat

I a nivell de les escoles / institut?

Aquí és molt important com cada mestre transmet les coses. La manera com es passen els coneixements, com han d'actuar, com es transmeten els valors, prendre consciència, fer-los relacionar.

Concretant podríem dir que la majoria de la comunitat educativa enquestada, està:

- força preocupada pel tema de la immigració, cadascun des del seu nivell
- li agradaria participar-hi més.
- Veuen que en un futur s'hi haurà de treballar per força, estem en una zona receptora d'immigrants.
- Preocupats per les conseqüències que tot això està portant i portarà.
- Sap que no tothom està assabentat del que s'està fent.
- I també saben que no tothom està sensibilitzat per aquest tema, hi ha sectors que ho veuen d'una manera més partidària, com una invasió del seu espai.
- Tots voldrien que l'evolució en el tema fos ràpid, però pel contrari creuen que serà lent, molt lent i difícil. No ens serveix l'exemple d'altres països europeus.
- ...

3.7.2 Valoració de l'observació dels alumnes a l'aula

Els alumnes assisteixen a l'aula d'aprenentatge de la llengua catalana i en general podríem dir que es mostren: (Vegeu l'ANNEX 4 d'aquest treball)

- Bona predisposició per assistir a aquestes classes
- Ells veuen que sense aquest recurs no haurien après el català, i els hi agradaria, poder assistir més hores al dia.
- No es fa grups a l'aula segons la procedència.
- Estan molt contents de poder treballar amb els ordinadors.
- En cap moment han mostrat rebuig a assistir ni han entès el recurs com a segregador, ja que veuen que cada alumne a l'hora que li toca va a l'aula que li correspon, segons el seu horari i aquest és el seu horari.
- Els hi agrada comentar-te coses que han fet o que faran el cap de setmana.
- A la majoria no els agrada faltar a les classes i els que falten de tant en quant, no respon a cap indicador de cultura o religió, més aviat deu ser per manca de costum o de responsabilitat.

3.7.3 Primeres conclusions

Ens trobem amb un centre de 375 alumnes on uns 22 són immigrants, dels quals 14 han arribat al llarg de l'últim curs, amb les seves famílies que viuen en un dels tres pobles.

La procedència d'immigrants en els tres pobles ja hem comentat que és :
A Alcarràs hi ha subsaharians (40/50 famílies), àrabs (2 o 3 famílies) i romanesos (10 o 12 famílies) i va en augment dia a dia.

A Soses hi ha unes quantes famílies, però allí totes són àrabs.

I a Torres de Segre hi ha unes quantes famílies i allí totes són Romanesos, Lituans o Búlgars.

Dintre del centre s'ha comprovat que no hi ha problemes de convivència per motiu de la immigració. Que els alumnes participen en les activitats que es fan dintre del centre.

L'AMPA, està molt sensibilitzada amb el tema i està disposada a endegar qualsevol projecte que ajudi en la socialització, ja fa temps que parla d'una Escola de Pares i si es plantegés algun taller sobre multiculturalisme també hi estaria d'acord.

Que la resta de la Comunitat educativa està preocupada pel tema i que els enquestats que en aquests moments són els que dirigeixen les entitats locals, també estan força sensibilitzats pel tema i han mostrat ganes de col·laborar i treballar plegats d'ara en endavant, sobretot els alcaldes.

Que l'associació socio-cultural i sense ànim de lucre que hi ha Alcarràs, EMPREMTES, està treballant molt en l'atenció a l'immigrant i està elaborant un tríptic que vol difondre entre el col·lectiu immigrant per ajudar a ampliar la informació d'aquest grup. Aquest tríptic es pretén imprimir en tres o quatre idiomes.

En quan a les assistents socials, que depenen del Consell Comarcal, podríem dir que elles treballen a nivell de les visites i demandes que tenen en el seu despatx a nivell de poble i que si en un futur es vol treballar plegats podria assistir l'educadora social del Consell Comarcal.

L'Educadora social que té contractada l'Ajuntament d'Alcarràs treballa en el tema d'immigració durant tot l'any, però molt especialment en la campanya de la fruita. Durant la resta de l'any treballa i compagina el tema d'immigració, amb els avis, les mestresses i els joves de la vila. Encara que com a responsable del Casal de Joves i col·laboradora en el Punt d'informació Juvenil i Punt Omnia, està en contacte amb l'IES , un

matí a la setmana. Els joves que estudien a l'IES d'Alcarràs encara que visquin en els altres pobles, són igualment atesos per aquest professionals.

La coordinadora cultural del centre Cultural Lo Casino d'Alcarràs, és també la responsable del Punt d'informació Juvenil i del Punt Omnia i per tant col·labora al igual que la Educadora social en la intervenció que es fa un matí a la setmana a l'IES.

La responsable de la Borsa de treball i dinamitzadora del Pla local de l'Ajuntament d'Alcarràs col·labora esporàdicament amb l'IES, ara per exemple va col·labora en l'orientació professional que es va fer pels alumnes de 3r i 4rt d'ESO.

Després d'haver fet aquestes primeres reflexions ens podríem endinsar ja en elaborar l'apartat de conclusions a les que he arribat en aquest Projecte de Pràcticum.

4 CONCLUSIONS I PROSPECTIVA

Encara que no hi hagi una perspectiva clara de la que es parteix com marc teòric, jo he volgut treballar des d'una concepció constructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge. Doncs tot el que s'ha anat fent aquests dies i tot el que s'ha anat treballant en les diverses comissions, ha anat influint d'una manera o d'una altra a la resta de professionals i això fa que cadascú de nosaltres anem refent la nostra concepció sobre el tema en qüestió.

Les actuacions i algunes conclusions a les que he arribat han estat:

4.1 Reunir tots els membres de la Comunitat educativa a nivell del poble d'Alcarràs.

El Consell Escolar Municipal d'Alcarràs es reuneix una vegada l'any com a mínim. Està format per regidors, membres de l'equip docent del CEIP i de l'IES, membres de l'AMPA de primària i de secundària, els alumnes, l'educadora social i el secretari.

Jo en aquests moments sóc regidora d'Ensenyament i cultura de l'Ajuntament d'Alcarràs i per tant formava part d'aquest Consell escolar.

Es va reunir la primera setmana de juny i en l'ordre del dia hi constava:

- Decidir els dies de festa de lliure elecció a nivell municipal
- Agermanament amb Sarayaku (Equador)
- Presentació del projecte que porta EMPREMTES, d'atenció a l'immigrant i debat sobre el fet de la immigració a la nostra població.

Vaig proposar a la comissió de cultura la conveniència d'incloure aquest tema en la sessió, ja que després d'haver començat els meus treballs de pràcticum, havia notat una gran predisposició a treballar plegats des de totes les parts.

Així ho va creure també la comissió i vam incloure aquest tema i per tant vàrem convidar a la sessió al responsable d'EMPRESSES.

La sessió va transcorre amb normalitat i un cop arribat aquest punt, es va explicar el projecte d'atenció a l'immigrant i després es va obrir un debat, en el qual hi van participar totes les parts i molt activament. Aquest punt va durar més d'una hora i donat l'horari de nit es va creure convenient deixar-ho per un altre dia.

Així és, que es va creure convenient redactar un document a nivell de Consell Escolar Municipal per adreçar-lo al Departament d'Ensenyament per tal de fer-li saber la inquietud que es mostrava des de totes les parts per aquest tema i que així ho tinguí en compte per a dotar el personal del curs vinent.

Es va quedar en fer dues reunions anuals i incloure aquest tema en les dues sessions, per tal de tenir més actualitzades les dades i treballar plegats si cal.

4.2 Proposta d'intervenció en el Pla d'acollida

Per tal d'elaborar el pla d'acollida amb coordinació amb la comunitat educativa proposo incloure en la documentació que es lliura a les famílies unes informacions:

- un full amb informació de caràcter general, en quan a ajuts que podem demanar a l'assistent social del seu poble o al mateix institut. (Vegeu l'ANNEX 8 d'aquest treball)
- un full diferent per cada població amb tot tipus d'informació, Ajuntament, cultural, juvenil, altres associacions, etc. (Vegeu l'ANNEX 8 d'aquest treball)

La proposta va adreçada en el moment 2 de l'aplicació del Pla d'acollida. O sigui, en el moment que la Coordinadora pedagògica atén als pares de l'alumne i els hi explica el funcionament del centre, al final els lliuraria el

document d'ajuts que poden demanar i després segons en el poble que vagin a viure un altre full amb la informació general de la vila.

Aquesta proposta ja l'he presentat a la comissió d'atenció a la diversitat i els hi ha semblat prou pertinent per incloure-la.

4.3 Fer una comissió d'atenció a la diversitat a nivell de zona un cop l'any.

Es proposa que una vegada l'any com a mínim, i si es creu necessari una a començament de curs (mes d'octubre) i l'altra durant l'últim trimestre; es convoqui una reunió on hi assistiria:

- la comissió d'atenció a la diversitat del centre
- membres de l'AMPA
- els alcaldes dels tres pobles i si cal els regidors d'Ensenyament i cultura
- alumnes del Consell Escolar
- responsable d'EMPRESSES
- Educadora social
- i qui es cregui en cada moment oportú.

Com a òrgan informatiu i de debat, on tots aquests temes i altres que sempre van sorgint, es tractarien d'una manera objectiva. A partir d'aquesta eina, podria estar tota la comunitat educativa al corrent de com s'estan desenvolupant els diversos projectes en l'IES de la zona.

Aquesta reunió, ja que els òrgans de l'administració no els contempla, podria estar convocada pel centre en col·laboració amb l'AMPA.

Un cop vaig comentar aquesta proposta, al Director, Equip Directiu, Comissió d'atenció a la diversitat, Comissió de tutors, alcaldes, etc.; des de totes les parts es creu que podria ser molt enriquidora, la majoria de la gent involucrada creu que un cop l'any ja n'hi hauria prou, i que una segona reunió ja respondria a alguna situació molt concreta.

Per tant ja s'ha concretat la convocatòria d'aquesta reunió a mitjans del mes d'octubre del curs vinent.

Abans de l'Assemblea general ordinària que fa l'AMPA a finals d'octubre, per tal d'informar a la resta de pares dels temes que es van tractar. L'AMPA també difondria aquestes conclusions a través del Butlletí informatiu que edita temporalment.

4.4 Propostes de futur

- Es proposa que un cop l'any es revisi la documentació, per tal d'actualitzar les dades que poguessin haver canviat i així donar una informació correcta, ja se sap que si la informació no es correcta encara desinformaríem més i no és el que pretenem.
- Es proposa suggerir al Consell Comarcal la possibilitat de comptar amb algun mediador social instruït en educació, per tal de poder comptar amb aquest servei i utilitzar-lo en les hores de tutoria i els plans d'acollida. Recordem que com hem dit aquesta zona es receptora de famílies immigrants i aquest servei podria ser de utilitat a tots els pobles de la província.

La figura del **mediador** possibilita el coneixement mutu, personal i de la llengua, al mateix temps que facilita l'entesa de les parts en cas de conflicte. Ha de ser una persona de consens i de diàleg que faciliti la informació i la comunicació.

Es considera que un membre de la comunitat nouvinguda amb coneixement de la cultura receptora pot facilitar la mediació. Però s'observa que les persones enviades pel país d'origen per actuar d'interlocutors sovint dificulten o impedeixen la mediació.

També es destaca que l'estil del mediador ha d'impulsar que la participació del col·lectiu en els intercanvis es vagi ampliant progressivament de manera que la seva tasca es faci innecessària.

Consell Escolar de Catalunya 2001

Al llarg de la descripció d'aquestes conclusions podríem veure la figura del psicopedagog com el facilitador, coordinador, col·laborador i dinamitzador de tot el procés.

5 VALORACIÓ PERSONAL I AVALUACIÓ DEL PROCÉS

aquesta terra, amb tot lo que s'hi cria,
és ma pàtria, Senyor, i no podria
ésser també una pàtria celestial?

Joan Maragall

La realització d'aquest pràcticum i l'elaboració d'aquest projecte ha estat per mi un repte força compromès des d'un bon començament. He tingut present en la planificació d'aquest assessorament que el psicopedagog ha de conèixer significativament el context en el qual es produeix la intervenció. D'aquí la importància de la implicació de tota la comunitat.

Jo, que formo part d'aquesta comunitat, com a mare i com a regidora d'Ensenyament i cultura de l'Ajuntament d'Alcarràs he vist l'avenç que pot significar per tot l'entorn aquest vincle, o més aviat compromís de treball en equip. Per tant, encara que ha estat tot un repte treballar en un entorn tant conegut, un cop acabada la feina també ha estat una satisfacció.

El paper de l'assessorament sota la perspectiva constructivista (Monereo 1998) ens facilita elements de canvi en la relació docents/psicopedagogs/comunitat educativa, que poden transformar l'assessorament en un veritable procés compartit, de millora mútua en constant transformació, sigui quin sigui el tema pedagògic a tractar.

Amb aquest assessorament també he comprovat que s'ha de tenir una formació teòrica, amb unes bases psicopedagògiques i didàctiques, sobre la intervenció que s'ha de fer.

. Rol del psicopedagog en la proposta d'intervenció.

Tal com es senyala en el marc teòric del present treball el psicopedagog pren com a model d'intervenció de referència el model constructivista (Monereo 1998). Tot i així, penso que hi ha tot un seguit de tasques que

han d'afavorir l'assoliment de l'objectiu del treball i que es poden assumir des de la intervenció del psicopedagog, dels continguts claus de la temàtica del treball i els procediments més adequats. També és important que consideri altres recursos formatius com poden ser Jornades de treball, Cursos de formació o d'altres.

En aquest cas d'assessorament als alumnes i a les famílies nouvingudes, amb la implicació de tota la comunitat educativa, he vist la importància del paper del psicopedagog com a comunicador, coordinador, col·laborador, dinamitzador de tot el procés.

És fonamental que el psicopedagog i l'equip docent del centre arribin a definir un pla d'actuació realista, coherent amb els objectius del pla d'acció i que impliqui a tothom.

En aquest cas, per exemple, penso que he estat pou realista i he mirat de concretar-lo el màxim possible, doncs en un principi, havia pensat incloure, en la meva intervenció psicopedagògica, actuacions amb el CAP (sanitari), Benestar Social, Consell Comarcal i altres. Un cop vaig començar el Pla de treball, vaig veure la impossibilitat d'arribar a tota aquesta feina, amb el que vaig decidir acotar-ho a un treball realista, adaptat al temps que tenia.

Si he d'avaluar el procés objectivament diria que ha estat una tasca molt dedicada a:

- la coordinació de tots els sectors que formen la comunitat educativa i per altra banda a,
- la recopilació d'informació de l'entorn.

Hem d'avaluar per dues raons: saber d'on partim i com volem arribar-hi, és a dir, adaptar-nos a la peculiaritat de l'alumnat i, alhora, facilitar la seva adaptació al procés educatiu".

Conferència nacional d'Educació (2002)

<http://www.gencat.es/cne/p93.html>

L'avaluació és un instrument útil que ens ajuda a valorar el procés que hem seguit i posteriorment millorar-lo. Per tant jo diria que aquest procés

es podria anar millorant, si en un futur i a través de la comissió d'atenció a la diversitat i de les reunions de Comunitat educativa de la zona, no es deixa de treballar i ens anem adaptant a les noves situacions que sorgeixin.

Pensem que tots els que vivim i treballem aquí, som els que hem de vetllar pel progrés i la millora de la comunitat.

6 BIBLIOGRAFIA

LLIBRES

ALONSO TAPIA J. , VILLA AROCENA J. L. (1997) "**Avaluació dels patrons de relació i integració social**" Extret del Mòdul UOC: "Diagnòstic psicopedagògic i avaluació curricular". Barcelona U.O.C.

CARBONELL FRANCESC, (2000) "**Educació i immigració: els respes educatius de la diversitat cultural i l'exclusió social**" Mediterrània, Barcelona

CASTELLA E. , JORDAN J.A. (2001) "**L'educació intercultural, una resposta a temps**" EDIUOC , Barcelona

GARRETA I BOCHACA JORDI (1999) "**La integració en l'estructura social de les minories ètniques...**" Espai – Temps, 37 , Universitat de Lleida.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT. "**Pla d'acollida d'un centre**"

MOLINA FIDEL (COOP. 1998) "**Interculturalitat i educació: una reflexió sociològica sobre l'acció educativa**" Educació i món actual 8 , Universitat de Lleida.

MONEREO C. i SOLÉ I.(coords.). (1996) "**El asesoramiento psicopedagógico: una perspectiva profesional y constructivista**" Alianza, Barcelona.

Entorn Social i familiar i intervenció psicopedagògica . Mòduls UOC:

- COLECTIVO IOÉ (1996) "**La educación intercultural a prueba: hijos de inmigrantes marroquíes en la escuela**" (Pag. 117) . Granada. Laboratorio de Estudios Interculturales.
- VILA, I. (1996) "**Familia y escuela: dos contextos y un solo niño**" Aula de Innovació Educativa (num. 45, pag. 72-76)
- GINÉ, C. (1996) "**El paper de la família i l'entorn microcultural en els processos d'integració**". Comunicació al Simposi sobre el Tractament integrador de la Diversitat (pàg. 11) Bellaterra.

DICIONARIS I ENCICLOPEDIES

ENCILOPEDIA CATALANA

DICIONARI DE LA LLENGUA CATALANA (Enciclopèdia Catalana)

ARTICLES

CONFERÈNCIA NACIONAL D'EDUCACIÓ (2000 – 2002)

CONGRESO 2001 "CONSTRUIR LA ESCUELA DESDE LA DIVERSIDAD Y PARA LA IGUALDAD" Documento base nº 3
Marco ideológico y educación

CONSELL ESCOLAR DE CATALUNYA

FINESTRA OBERTA:

Aula d'acollida per a alumnes nouvinguts de l'IES Ramon de la Torre (2000)
Educació i immigració (2000)

JOAN MARAGALL (Poesia)

JORNADA DE REFLEXIÓN DE 21 DE OCTUBRE DE 2000 - VALENCIA

María Isabel Hombrados (1996, pàg. 69)

Pere Solà i Montserrat
Director General d'Ordenació i Innovació Educativa
Departament d'Ensenyament

PERSPECTIVA ESCOLAR 262
Mediar es educar

PUNT A LA I
Immigrants marroquins a Sant Vicenç dels Horts (2001)

RECULL DE WEB CONSULTADES

AJUNATEMNT D'ALCARRÀS <http://alcarras.ddl.net>

AJUNATEMENT DE SOSES <http://soses.ddl.net>

AJUNATEMNT DE TORRES DE SEGRE <http://torressegre.ddl.net>

Conferència nacional d'Educació (2002) <http://www.gencat.es/cne/p93.html>

Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya n° 819 (2000), Punt 4.3
<http://www.gencat.es/ense/depart/indnorma.htm>

FUNDACIÓ JAUME BOFILL <http://www.fbofill.org/quisom/quisom2.html>

MADRE TERESA DE CALCUTA <http://www.vidahumana.org/mteresa/legado.html>

MRP (Gandia 99) http://www.nodo50.org/igualdadydiversidad/cmrp_ga1.htm

José Emiliano Ibáñez Diciembre 2000
Confederación estatal de Movimientos de Renovación Pedagógica
http://www.nodo50.org/igualdadydiversidad/lin_act.htm

PROGRAMA SENDERI <http://www.senderi.org> (Butlletí)

(Sartori 2000, p. 54).

<http://www.intersindical.org/stepv/enxarxats/inmigracio/pacotorres.htm#S>

VIDEO

Immigració, UOC, Enreg, vídeo, Barcelona.

7 ANNEX

- 7.1 Presentació entrevistes
- 7.2 Transcripció de les entrevistes
- 7.3 Pla d'acollida a l'IES
- 7.4 Informe de l'assoliment de la llengua pels nou vinguts
- 7.5 PAT Pla d'Acció Tutorial
- 7.6 Informe Crèdit variable Multiculturalitat
- 7.7 Pla Acollida a Mohamed
- 7.8 Nova informació per incorporar al
Pla d'acollida
- 7.9 Comissió d'atenció a la diversitat
- 7.10 Certificat i valoració
- 7.11 Seminari Pràctic Virtual SPV

ANNEX 1

ENTREVISTA SOBRE EL TEMA D'IMMIGRACIÓ

Mª Pilar Charles Jaimejuan

Estudiant de psicopedagogia de la UOC (Universitat Oberta de Catalunya)

Alcarràs

Hola!

Estic fent el projecte de final de llicenciatura, PRÀCTICUM, a l'IES d'Alcarràs. El tema que estic treballant és sobre immigració, concretament:

“ ASSESSORAMENT EN L'EL·LABORACIÓ DEL “PLA D'ACOLLIDA” DELS ALUMNES I LES FAMÍLIES NOUINGUDES”

La meva tasca consisteix en una part teòrica, que he de presentar al final i una part pràctica que he de desenvolupar amb un mínim de 60 hores presencials a l'institut i a part unes hores externes d'entrevistes i aplicació d'altres instruments.

Es per això que demano la seva col·laboració, com a part implicada que és, dintre de la zona d'actuació de l'institut d'Alcarràs, on hi assisteixen alumnes d'Alcarràs, Soses i Torres de Segre.

Esperant comptar amb el seu ajut, rebi les meves més cordials salutacions.

**Mª Pilar Charles
Tel. 678 464882**

ANNEX 2

En aquest annex hi ha la transcripció de totes les entrevistes que he fet.

Les entrevistes les he fet a :

- Els alcaldes dels tres pobles.
- Assistents socials de la zona
- Educadora Social d'Alcarràs
- Presidenta de l'AMPA de l'IES.
- Responsable del grup EMPREMTES.
- Director de l'IES
- Psicopedagog de l'EAP al centre.

A més a més he parlat amb alguns alumnes nouvinguts i amb alguns regidors de cultura i altres pares i mares

Ajuntament d'Alcarràs

Data 15 – 05 -2002

Nom de l'alcalde xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Quan temps fa que és alcalde 7 anys

Quants habitants té la població d'Alcarràs 4.814

Creu que els seu Ajuntament està sensibilitzat pels temes socials?

Sí, i de cada vegada més.

I sobre el tema de la immigració? En trets generals, què s'està fent? En quins camps s'està treballant el moviment de la immigració a la seva població?

L'esforç més gran que fa l'Ajuntament és durant la **campanya de la fruita**. Aquí ens acudeix gent amb pocs recursos, sense papers i que no corresponen a cap classe social. I des de l'Ajuntament preparam tota una programació , que vetlla la nostra Educadora Social amb coordinació amb Benestar Social, i amb un grup que es diu Empremtes. Es munta un servei de dutxes diari, un servei de roba i un d'aliments, aquest any a més a més es vol donar un servei de medicaments per gent que pogués estar malalta.

També obrim durant aquesta temporada una oficina de l'INEM aquí a la població. I durant tot l'any hi ha un noi de color que treballa pel programa AMIC de la UGT que ve un cop per setmana a Alcarràs per ajudar als immigrants en la regularització de papers i altres informacions.

Durant l'any hi ha un servei estable, per a qualsevol persona que passi per aquí o que hi resti una temporada, a través d'aquest grup de voluntariat que es diu Empremtes i que ara conjuntament amb l'Ajuntament està portant a terme un projecte subvencionat per la fundació "La Caixa", i consta en donar un servei a l'immigrant: d'informació, d'on cal anar, segons la necessitat de cada immigrant, escola, institut, CAP, papers, borsa de treball local, etc.

I la gent autòctona de la vila, sap el que s'està fent pels immigrants?

Saben que es fa quelcom, però no ho coneixen del tot, no saben ben bé l'esforç que s'està fent a nivell local.

De vegades ve la premsa i la tasca que s'està fent no la dona a conèixer com cal i encara desprestigia i embolica més les coses. Aquest estiu, però, ho volem fer molt bé i treballar tots plegats en equip i així també evitar que hi hagi problemes.

I com ho veuen ?

La gent encara que ben bé no sap que s'està fent, ho valora, que es treballi en el tema. Encara que aquí a Alcarràs aquest tema no es fa servir com a arma política, de moment hi ha consens.

Hi ha alguna associació, entitat o grup de voluntariat que treballi en el tema en aquesta població? O, hi ha estat en algun temps?

Hi ha un grup que existeix des de fa 11 anys aquí a la vila que es diu Empremtes i que de manera voluntària està treballant més durant l'hivern, a nivell d'alfabetització, festes i de manera puntual. Però es a partir de gener d'aquest any, que amb una subvenció de la Fundació de "La Caixa" i amb col·laboració amb l'Ajuntament, estan més involucrats. Aquesta associació podríem dir que és capdavantera en el tema.

Com es veu l'afluència d'immigrants en aquesta zona ?

Podríem dir que els mitjans de comunicació han influït molt i d'una manera mediàtica a través de la premsa i la TV, tan sols han tret casos problemàtics. Ja se sap que a l'estiu hi ha poques notícies i de vegades encara emboliquen més les coses. La gent de la zona està una mica dolguda i de vegades el que més rebutgen és la massificació de l'estiu. El rebuig no és individual, a cada persona, però sí una mica a tot el problema en sí.

Com es veia abans? (quants anys enrera)

Es veia com a ma d'obra, no hi havia cap regulació i hi havia oferta de feina i la gent venia per treballar. La gent estava al carrer.

Com es veu ara ? Què ha canviat ?

Avui en dia això ha canviat, ara la gent vol llogar gent amb papers i que visquin en condicions dignes. És per això que molts pagesos han fet allotjaments particulars a casa seva, per a allotjar els treballadors durant la temporada de l'estiu. Abans era impensable que l'Ajuntament organitzés un servei d'acollida d'aquesta gent. Abans venien hi estaven en un magatzem, formaven un gueto i era una situació que no es podia aguantar. Ara hi ha un servei, un allotjament i tot sembla que comença a estar en condicions.

Com es viu aquest moviment social al seu poble ?

De moment podem dir que hi ha unes famílies establertes, els nostres fills van a l'escola amb els nostres i es podria dir que anem convivint, mentre no hi hagi barreja, cap problema. En les properes generacions les coses seran diferents. Ara tots convivim i cadascú a casa seva, però quan ens comencem a relacionar, casaments, etc. Penso que hi haurà reaccions que no es poden preveure.

Creu que ho viu igual el sector agrícola que altres professions?

El sector agrícola té una problemàtica molt particular i ho viu més intensament. Aquest sector no té una estabilitat, ni amb preus, ni amb necessitats, ma d'obra per una temporada... Els immigrants que venen a treballar són els que no tenen una estabilitat o no tenen papers i venen per poder treballar i manejar. Això fa que causi aquestes confusions. Un any amb molta demanda de ma d'obra, de cop ve una pedregada i ja no es necessita ma d'obra i aquesta gent estan aquí i no tenen feina. El govern tampoc no ajuda. De vegades es fa associacions, pagesos = immigrant il·legal i això no és així. Els pagesos, necessiten una ma d'obra temporal i la voldrien amb papers i qualificada i això no hi és.

Què creu de la contractació en origen ?

Fa dos anys hi creia, ara no hi crec, com alcalde, penso que ara és massa tard. Això s'havia de fer fa 10 anys. Ara ja fa 10 anys que venen africans i ara gent de l'est, que tan sols poden viure del que guanyen en les campanyes de fruita. Ara a més a més ve la gent de contractació en origen i els Ajuntaments ens trobem amb un munt de gent que està a la localitat, sobra gent, legal o no i a més a més en ve d'altres països i contractada en origen, això vol dir amb feina segura. Tot això encara causa més confusió.

Tenen experiència en allotjaments de temporers?, Des de quan ?

Sí, des de 1991, vam ser pioners. Ara no es faria allotjaments, no és la solució, perquè mai és suficient, sempre hi ha més demanda que oferta de llocs a l'allotjament. Ara creiem que el millor es donar ajuda als empresaris per a que cadascú tingui el seu propi allotjament particular segons la feina que tingui.

I sap quants immigrants hi ha aproximadament a la vila?

Empadronats uns 250, estables durant l'any. Però a l'estiu entre els establerts, els contractats en origen i altres que venen, ens en podem anar cap a les 1.200 persones.

I quants viuen amb les seves famílies?

En famílies establertes podríem dir que n'hi ha unes 60, famílies.

Els que venen amb les seves famílies i els seus fills/es, de quin país procedeixen?

La major part subsaharians, que primer venen sols i més endavant venen amb la família i s'estableixen. També hi ha famílies del Magrib, però poques, 2 o 3 i des de l'any passat hi ha molta gent de l'est (sobretot romanesos) que s'han quedat tot l'any a la vila.

Com veu la integració d'aquest immigrants ?

Difícil i a llarg termini. Ara cadascú a casa seva, ens necessitem, però sense barreges. Quan comencin les barreges hi haurà altres problemes i reaccions. Hi ha moltes coses que influeixen: l'idioma, la cultura, la religió, ... Aquests nens que ara neixen, continuen tenint la religió i la cultura dels seus pares, però més endavant com que van néixer aquí tindran els mateixos drets que els nostres fills, i és llavors quan començaran els problemes.

Quins immigrants creu que s'integraran més els que venen amb les famílies o els que venen sols ? O quin altre criteri creu que és necessari per a que es produeixi aquesta integració?

Les famílies millor, però costarà molt. Des dels Ajuntaments i de l'administració s'ha de potenciar Polítiques d'integració, sense discriminació, sense favoritismes, sense discriminació positiva. Tots hem de ser iguals.

Segons vostè com veuen la resta de regidors aquest fenomen?

Hi ha diferents punts de vista, sobretot perquè cada persona és diferent. Des del punt de vista empresarial es veu d'una manera i des de la part social es veu d'una altra. Però s'està treballant conjuntament i hi ha consens a l'hora de treballar.

Quina és la regidoria o regidories encarregada de vetllar per aquest tema ?

Sanitat i Serveis Socials (Des dels 2 últims anys), abans es portava directament des de l'alcaldia i comissió de govern. També hi col·labora joventut, cultura, però des de que s'està treballant i s'ha posat recursos personals i s'ha muntat un servei d'atenció a l'immigrant ens funciona molt millor i es coordina tot des de Serveis Socials i Sanitat.

A nivell cultural, què s'està fent des de l'Ajuntament?

No es fa res específic. No volem diferenciació. El que es fa és per tothom i els actes de Festes Majors i setmanes culturals són gratuïts. Però estem oberts a rebre propostes i incorporar-les als actes que ja es fan, però sense diferenciacions.

En els actes culturals que es fan, participen els immigrants?

Cada cop hi ha una mica més de participació, molt lentament, però mirant-ho amb el temps, des de 5 o 6 anys cap aquí, hi estan participant molt més, però costa. Sobretot en els actes esportius és on s'ha notat més l'augment de participació.

A què creu què es degut això?

Penso que es degut al mateix procés d'integració. En esport els costa menys i en teatre, música, etc., els costa molt. La gent dels països de l'est els costa menys en la part cultural i més en l'esportiva.

A nivell d'educació, (escoles), coneix què s'està fent en l'escola del seu poble ?

Sincerament, ho conec poc. Conec el que es fa en les AMPA's, però a nivell educatiu, no, perquè si no ens demanen no saben res. Però ens agradaria participar més.

Coneix quants alumnes immigrants hi ha a l'escola del seu poble, i a l'institut on van els alumnes del seu poble ?

Més o menys, a l'escola potser uns 30 o 32 i a l'institut, com que n'hi ha d'altres pobles, no estic tant al corrent.

Li agradaria estar més en contacte amb l'escola o l'institut on va la gent jove del seu poble ?, o pel contrari, creu que ja està prou informat ?

No, no crec que estic prou informat, m'agradaria estar més al corrent de la gent jove del poble. Sobretot per a que aquesta gent jove participés del que fa l'Ajuntament, del que es fa al municipi. Hi hauria d'haver més contacte.

Hi ha algun regidor/a que estigui duent aquesta tasca?

Sí. La regidora de cultura i ensenyament està molt al corrent del tema i ens va informant a la resta de regidors.

Quina és la informació què des del seu municipi es podria incorporar a l'institut?

De fet l'Ajuntament cada dia està més en contacte amb l'institut. Durant aquest curs els tècnics del Punt d'Informació Juvenil s'han desplaçat un cop per setmana a l'institut i ara estan fent un estudi sobre els joves per impulsar un Fòrum de Joves. També al Centre Cultural Municipal Lo Casino, s'està fent moltes coses i activitats per aquests joves: Punt Omnia (informàtica i noves tecnologies), Aula

de música, Aula de Belles Arts, .. i a través dels grups culturals també: grallers, teatre, coral, esplai, ...

I, ho creu necessari?

Sí moltíssim. L'administració local ha de tenir cura de la part educativa (tècnics), gestió, i tota la relació pares, mares i joves, per poder treballar plegats i veure les necessitats abans d'actuar i pensar que farem. Ara també hem obert un casal de joves i s'està treballant en aquest sentit, en equip.

Com es podria fer ?

Doncs, penso que amb aquest fòrum de joves que ara començarem , ja anirem treballant en aquesta línia, en equip i coses que podrien sortir en aquest debat es podrien incorporar a l'institut. De fet els tècnics (Coordinadora cultural, Educadora Social, ...)de l'Ajuntament d'Alcarràs, ja estan treballant plegats amb l'institut.

Coneix quin és el Pla d'acollida que és fa quan arriba un immigrant?

No, me'l van explicar i és bàsic que es faci un acolliment, però en aquest aspecte educatiu ja hi treballen a l'institut, i l'Ajuntament ja hi col·labora, si li demanen i convé

S'explica

I, creu que a nivell de municipi s'hi podria participar en el Pla d'acollida?

Sí, és importantíssim que ho fem, és bàsic. Tot el que passa a l'institut n'ha de participar el poble. Si volem que hi hagi un bon procés d'integració hi hem de participar, sobretot per a quan aquests joves surtin de l'institut.

Com ? Qui hi hauria de participar?

L'Ajuntament és el canalitzador de tot, coneix, tot el que hi ha, activitats, associacions, etc. I l'Ajuntament podria donar a conèixer tot això en aquest pla d'acollida, inclòs hi podria participar l'Educadora Social que té contractada l'Ajuntament i així fer de lligam entre aquests joves nouvinguts i el poble.

Quin servei de l'administració catalana s'hauria d'ocupar d'aquest Pla d'acollida?

Penso que donades les necessitats, el govern autonòmic hauria de crear un òrgan que coordinés tot això. Associar immigrants i Benestar social, no està bé, es veu com ajuts, subvencions, ... Aquest nou òrgan coordinaria educació, sanitat, joventut,...

Tot plegat, com veu tot aquest procés?

Necessari, ja. Si poguéssim ser capaços d'anticipar-nos a tot el que està venint seria molt bo. Però tractant el tema de manera contundent i pedagògica, no com a bombers, que és el que fem ara, anem apagant focs. Hauríem de ser valents i encarar-nos amb aquest tema.

I en un futur, creu què s'hi treballarà més?

Sí, però no voldria que s'hi treballés perquè ha sortit molts problemes, voldria que s'hi treballés com a prevenció, i no com a remei.

Des de quin sector, o des de quina administració ? (govern: estatal, català, comarcal, local)?

Jo crec que no s'ha de treballar des de Justícia, des de la policia, com si això fos un gran problema . Treballar tots plegats, totes les administracions, però per buscar programes d'actuació.

Estatal S'ha de començar des de dalt amb una bona llei d'estrangeria i regularitzar la situació de moltes persones que estan aquí i que no marxaran.

Català L'autonomia està limitada, no té competències, no pot fer res, tan sols a nivell social.

Comarcal Es complicat. Hauria d'establir el marc i la coordinació però cada municipi és diferent.

Local Rebre més ajuts per poder treballar, cada municipi segons sigui més sensible ho menys, treballarà en la mesura que vulgui, però necessita recursos que no té per enfrontar-se a aquest repte.

I a nivell de les escoles / institut?

S'han fet moltes coses i se'n fan moltes, però per poder treballar tot aquest tema hi ha una manca importantíssima de personal, que pugui acollir cada dia i dia a dia a aquests alumnes nou vinguts.

Alguna altra idea que voldria expressar?

Hem parlat de tot i hem dono compte que cal coordinació entre tot el que s'està fent, ja s'està treballant però hem de treballar més en equip i hi ha d'haver més comunicació. I també hem de tenir clar que no és el mateix aplicar un pla local a Barcelona, on hi ha una problemàtica específica, que a Alcarràs, que té una altra problemàtica específica.

El d'un lloc no serveix per una altre.

AJUNTAMENT DE SOSES

Data 15-5-2002

Nom de l'alcalde xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Quan temps fa que és alcalde ? 3 anys

Quants habitants té la població de .Soses? 1.550 habitants.

Creu que els seu Ajuntament està sensibilitzat pels temes socials?

Sí, però hi ha manca de disponibilitat de persones que si dediquen, així com de recursos.

I sobre el tema de la immigració? En trets generals, què s'està fent? En quins camps s'està treballant el moviment de la immigració a la seva població?

Aquest any s'ha construït un allotjament (50 persones). Al menys estan en una vivenda, però ara manca organitzar coses que puguin fer durant el seu temps lliure.

S'està preparant i organitzant per fer classes d'idioma.

L'any passat es va preparar un curs de català a través del Consell Comarcal i no s'hi va apuntar ningú.

I la gent autòctona de la vila, sap el que s'està fent pels immigrants?

Sí, la gran majoria.

I com ho veuen ?

Hi ha 2 sectors. Un grup de gent que ho veu favorable, donat que entén que són necessaris pels llocs de treball, i en canvi n'hi ha un altre grup que ho veu diferent.

Hi ha alguna associació, entitat o grup de voluntariat que treballi en el tema en aquesta població? O, hi ha estat en algun temps?

No.

Com es veu l'afluència d'immigrants en aquesta zona ?

Com una necessitat pels llocs de treball a l'agricultura.

Com es veia abans? (quants anys enrera)

També en aquest sentit. Que ho hem de viure / aguantar d'aquesta manera per la necessitat de mà d'obra per les feines de l'agricultura.

Com es veu ara ? Què ha canviat ?

Doncs, l'únic que ha canviat és que ara n'hi ha més.

Com es viu aquest moviment social al seu poble ?

La majoria de la gent ho veu com a ma d'obra, però la gent jove ho veu d'una manera diferent i veuen que no està controlat.

Creu que ho viu igual el sector agrícola que altres professions?

Sí, i sobretot des de fa 2 anys cap aquí. Ara també són gent que treballen en la construcció, tallers, indústries i com a xofers. Són ma d'obra.

Què creu de la contractació en origen ?

Que és perfecta

Tenen experiència en allotjaments de temporers?, Des de quan ?

No, hem començat fa un any o any i mig.

I sap quants immigrants hi ha aproximadament a la vila?

Empadronats n'hi ha 95. Que més o menys saben que estan per aquí, entre 110/120.

I quants viuen amb les seves famílies?

La gran majoria dels empadronats són famílies.

Els que venen amb les seves famílies i els seus fills/es, de quin país procedeixen?

Podríem dir que són totes magrebis.

Com veu la integració d'aquest immigrants ?

Molt difícil, perquè especialment els magrebis són gent molt tancada i que costa molt que es relacionin, amb gent de la vila. Viuen tancats en el seu cercle.

Quins immigrants creu que s'integraran més els que venen amb les famílies o els que venen sols ? O quin altre criteri creu que és necessari per a que es produeixi aquesta integració?

Indubtablement els que venen i viuen en famílies, i sobretot, perquè els nens són el motiu de la relació.

Segons vostè com veuen la resta de regidors aquest fenomen? Tots igual.

Quina és la regidoria o regidories encarregada de vetllar per aquest tema ?

Es porta de manera conjunta entre: agricultura, cultura i Alcaldia.

A nivell cultural, què s'està fent des de l'Ajuntament?

No, res d'especial.

En els actes culturals que es fan, participen els immigrants?

No, gens.

A què creu què es degut això?

No sé, potser és que ens hem d'acoblar tots una mica. Es tracta d'un procés llarg i complicat.

A nivell d'educació, (escoles), coneix què s'està fent en l'escola del seu poble ?

No, jo com alcalde no, però sí que està al cas el regidor.

Coneix quants alumnes immigrants hi ha a l'escola del seu poble, i a l'institut on van els alumnes del seu poble ? Entre 12 i 17 a les escoles de primària i 5 o 6 a secundària, més o menys.

Li agradaria estar més en contacte amb l'escola o l'institut on va la gent jove del seu poble ?, o pel contrari, creu que ja està prou informat ?

Sí, hi crec que hauríem d'organitzar més xerrades informatives.

Hi ha algun regidor/a que estigui duent aquesta tasca?

Sí, el regidor de cultura.

Quina és la informació què des del seu municipi es podria incorporar a l'institut?

No sé, general.

I, ho creu necessari?

Hi ha d'haver més contacte.

Com es podria fer ?

No sé.

Coneix quin és el Pla d'acollida que és fa quan arriba un immigrant?

No.

S'explica

I, creu que a nivell de municipi s'hi podria participar en el Pla d'acollida?

Sí, estem disposats a la col·laboració i participació en el que convingui.

Com ? Qui hi hauria de participar?

Doncs, ... potser s'hi podria participar des de cultura i ensenyament, també des de l'alcaldia. I potser els grups de joves i les mestresses de casa.

Quin servei de l'administració catalana s'hauria d'ocupar d'aquest Pla d'acollida?

El Departament d'immigració i ho hauria de lligar tot.

Tot plegat, com veu tot aquest procés?

Molt necessari. I podria desenvolupar-se de manera ràpida, donades les necessitats.

I en un futur, creu què s'hi treballarà més?

Sí, segur. Ho hem de fer per necessitat.

Des de quin sector, o des de quina administració ? (govern: estatal, català, comarcal, local)?

Des de la de més amunt (estatal), sobretot per marcar directrius i també fer els pressupostos.

Estatal: Departament d'immigració.

Català: Recursos

Comarcal: Directament

Local: -----

I a nivell de les escoles / institut?

Encara que no ho coneix massa, li sembla que des de l'institut ja s'està fent bé.

Alguna altra idea que voldria expressar?

Encara que no se'n ha parlat a l'entrevista, jo vull destacar que és molt important el tema de l'habitatge, per aquests immigrants. Ja que estan aquí i viuen com poden i no hi ha ajudes de cap tipus.

Ajuntament Torres de Segre

Data 15 – 05-2002

Nom de l'alcalde XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Quan temps fa que és alcalde De 1981 a 1995 i ara De 2001 a 2003

Quants habitants té la població de Torres de Segre 1.829 habitants

Creu que els seu Ajuntament està sensibilitzat pels temes socials?

Sí, tant l'Ajuntament com la gent autòctona hi estem, ara falta que hi estiguin els immigrants

I sobre el tema de la immigració? En trets generals, què s'està fent? En quins camps s'està treballant el moviment de la immigració a la seva població?

Es refereix tan sols als allotjaments dels immigrants:

- Els que treballen a les centrals hortofructícoles, que es queden tot l'any aquí i ells mateixos ja es busquen la vivenda.
- Els que venen a l'estiu, que s'allotgen en un allotjament municipal.

I la gent autòctona de la vila, sap el que s'està fent pels immigrants?

Sí, els que necessiten ma d'obra ja venen al febrer a demanar, quanta gent necessitaran i ara es fa un allotjament que els mateixos pagesos subvencionaran.

I com ho veuen ?

Bé, molt bé. No hi ha problemes d'ordre públic, amb la col·laboració de la gent. La gent no contracta ni gent il·legal, ni gent que no tenia previst contractar. Tots els contractes es fan anticipats i en origen. Fa molts anys vam tenir problemes amb la gent que venia a treballar a Torres i des de llavors ja ens en cuidem que no passi res.

Hi ha alguna associació, entitat o grup de voluntariat que treballi en el tema en aquesta població? O, hi ha estat en algun temps?

No, no n'hi hagut mai. No cal. Aquí qui s'implica amb el tema d'immigració són el sindicat de la Unió de pagesos.

Com es veu l'afluència d'immigrants en aquesta zona ?

Com que no hi ha problemes d'ordre públic, la gent ni hi pensa amb la immigració. L'encert és que ho tenim supercontrolat

Com es veia abans? (quants anys enrera)

Fa molts anys la gent venia de la Mancha, i la gent no era tant exigent. Més endavant van venir els estudiants i vivien al camp de Futbol, perquè hi havia

dutxes. Més endavant van venir la gent de l'atur de la zona industrial (una gent baixa), coincidint amb el hippies i les drogues. Aleshores van venir els problemes i es va solucionar, però cal dir que la gent hi va col·laborar.

Com es veu ara ? Què ha canviat ?

Avui en dia i potser per culpa dels mitjans de comunicació, la gent té por de la immigració. Ara hi ha 3 administracions: estatal i catalana, que sol volen sortir a la foto i per altra banda tenim l'administració local, l'Ajuntament, que és qui té que donar el callo. A Espanya encara no tenim massa problemes i ens hauria de servir d'experiència el que ha passat a Europa. A Torres tenim un grup de gent que viu a les casetes i la majoria és castellana i aquests són els que s'han rebotat contra la construcció d'allotjaments dels immigrants. Ells són els immigrants d'abans i ara són els que s'hi oposen.

Com es viu aquest moviment social al seu poble ?

Amb tranquil·litat perquè no hi ha problemes.

Creu que ho viu igual el sector agrícola que altres professions?

L'empresa agrícola ho veu diferent. Ells sol contracten per un temps, aquí a Torres és una empresa familiar i els pocs que necessiten, els necessiten poc temps. Però en canvi a la indústria s'accepta millor, potser perquè contracten per a tot l'any.

Què creu de la contractació en origen ?

Molt bé, és la solució al problema de la contractació temporal, per a la campanya de la fruita

Tenen experiència en allotjaments de temporers?, Des de quan ?

Sí, ja fa 18 anys, després dels problemes del 82/83.

I sap quants immigrants hi ha aproximadament a la vila?

Al cens n'hi ha 150 d'empadronats. Però cal destacar que la nostra població en l'últim any ha augmentat en 100 habitants i tots són immigrants. Sobretot ha vingut a viure aquí a Torres: Romanesos, Lituans i Búlgars.

I quants viuen amb les seves famílies?

La major part de la gent de l'est ve amb les famílies, i en general la meitat.

Els que venen amb les seves famílies i els seus fills/es, de quin país procedeixen?

Són tots dels països de l'est. No n'hi ha cap d'àrab ni cap de negra.

Com veu la integració d'aquest immigrants ?

Molt bé, no es nota, tan sols amb la parla. Ells s'agrupen junts. Però ja hi ha fills d'aquests immigrants que es casen amb gent d'aquí.

Quins immigrants creu que s'integraran més els que venen amb les famílies o els que venen sols ? O quin altre criteri creu que és necessari per a que es produeixi aquesta integració?

Es poden integrar tots, si volen, és clar. Però per mi el gran problema de la integració és la religió. Sí són de la mateixa religió que nosaltres, cap problema, si entrem en la religió musulmana, ja hi haurà problemes.

Segons vostè com veuen la resta de regidors aquest fenomen?

Hi ha un consens total

Quina és la regidoria o regidories encarregada de vetllar per aquest tema ?

Sobretot, això es porta directament des d'alcaldia, o sigui l'alcalde, però també hi ha la regidoria de Benestar Social que hi coopera.

A nivell cultural, què s'està fent des de l'Ajuntament?

Expressament per aquesta gent, no es fa res, però tampoc no ho han demanat. Ells s'adapten.

En els actes culturals que es fan, participen els immigrants?

Sí, sí cap problema, si volen venir al ball hi venen, si volen anar al teatre, també, i és més ara amb l'escola segur que els nens/es també participaran

A nivell d'educació, (escoles), coneix què s'està fent en l'escola del seu poble ?

No, no ho conec, perquè n'hi ha molt pocs.

Coneix quants alumnes immigrants hi ha a l'escola del seu poble, i a l'institut on van els alumnes del seu poble ?

Potser n'hi ha 6 o 7, suposo què estan integrants, perquè no n'he sentit dir res.

Li agradaria estar més en contacte amb l'escola o l'institut on va la gent jove del seu poble ?, o pel contrari, creu que ja està prou informat ?

Ja n'estic informat pel regidor.

Hi ha algun regidor/a que estigui duent aquesta tasca?

Sí, el de cultura.

Quina és la informació que des del seu municipi es podria incorporar a l'institut?

Tot un tema nou que volem presentar aviat, sobre Medi Ambient i Natura. Això ho donarem a conèixer a l'escola i a l'institut. Tenim el riu i el pantà d'Utxesa, on hi ha més fauna a nivell d'aus i de peixos. Hi ara ho donarem a conèixer perquè hi ha gent d'aquí al voltant que no ho coneix, potser ho coneixen més la gent de Barcelona, que la del poble.

I, ho creu necessari?

Sí, molt. És molt important pel nostre poble.

Com es podria fer ?

Es vol fer un Consorci, on hi podria participar l'institut.

Coneix quin és el Pla d'acollida que és fa quan arriba un immigrant?

No.

S'explica

I, creu que a nivell de municipi s'hi podria participar en el Pla d'acollida?

Sí.

Com ? Qui hi hauria de participar?

Això s'hauria de fer des del mateix institut (directius), potser amb un coordinador, que ben bé podria ser l'AMPA.

Quin servei de l'administració catalana s'hauria d'ocupar d'aquest Pla d'acollida?

Des de Benestar Social, Serveis Socials.

Tot plegat, com veu tot aquest procés?

S'ha de fer ja, però les principals administracions no s'hi impliquen prou, no hi posen recursos.

I en un futur, creu que s'hi treballarà més?

Jo crec que aquest tema arribarà un moment que s'aturarà.

Des de quin sector, o des de quina administració ? (govern: estatal, català, comarcal, local)?

Estatal Pressupostos

Català Pressupostos

Comarcal Res

Local Que ens donin recursos i ja treballarem

I a nivell de les escoles / institut?

Suposo que ja hi estan treballant i que resolen els problemes, penso que ja treballen i que ho fan bé.

Alguna altra idea que voldria expressar?

És molt important el tema de l'habitatge, però necessitem ajudes de l'administració.

PROFESSIONAL / ENTITAT

Assistent social d'Alcarràs. xxxxxxxx

De quina administració depèn ?

Consell Comarcal del Segrià.

Quina és la seva zona de treball?, en quins pobles treballa?

Alcarràs i altres pobles del Segrià

Quant temps fa que treballa en aquesta zona/ ajuntament /entitat?

Octubre de 2001, perquè està fent una substitució.

Quina és la seva tasca en el tema d'immigració?

La meua tasca és sobretot, informar i orientar. Però n'hi ha molts que no coneixen el servei. Es tracta de veure si es pot donar ajudes i després fer el seguiment.

Com es posa en contacte amb les famílies nouvingudes?

L'assistent social, no coneix res, si la gent no ve a la consulta és impossible saber si hi ha aquesta o aquella gent.

Acudeixen elles soles, o per indicació d'altres immigrants?

Alhora de venir a la consulta, venen soles, però és perquè els han indicat altres famílies.

I sap quants immigrants hi ha aproximadament ?

Conec el que marca l'empadronament, que són uns 200 i escaig. De la resta, els que no tenen papers, no en sé res, perquè no venen mai. Les ajudes són molt limitades, i són per la gent que està aquí de forma estable, gent estabilitzada a la població.

Quants temps tarden a acudir a vostè, des de la seva arribada, més o menys?

No hi ha dades, però passa bastant temps. Pensa que venen a viure aquí, després porten la família, i un cop establerts i la majoria amb nens, després venen a informar-se. Els que viuen sols no venen perquè realment no tenen dret a gairebé res.

I quants viuen amb les seves famílies?

Realment aquest que he dit són els viuen en famílies. Ja que tan sols es coneix els que viuen en famílies. Els altres van i venen i no es pot controlar.

Els que venen amb les seves famílies i els seus fills/es, de quin país procedeixen?

La majoria d'Àfrica (Subsaharians), també alguns Magrebis i des de l'estiu passat hi ha bastants Romanesos i altra gent de l'est.

Com es veu l'afluència d'immigrants en aquesta zona ?

Al Consell Comarcal no hi ha massa consciència d'aquest problema com a comunitat, ja que realment l'afluència d'immigrants es dona més al Baix Segre. No totes les poblacions del Segrià tenen aquest problema. Podríem parlar que és al Baix Segre i sobretot a Alcarràs i Aitona.

Com es veia abans? (quants anys enrera)

Abans venien i ja està, se'n parlava però poc.

Com es veu ara ? Què ha canviat ?

Ara, des de fa pocs anys les coses es veuen d'una altra manera, i sobretot per la influència de la premsa i altres mitjans de comunicació, en fan molta difusió i això fa que es prengui consciència del problema, potser de vegades exageradament.

Ara també diríem que hi ha nous immigrants i parlaríem de la diferència entre Romanesos (la majoria tenen un ofici, la mateixa cultura o molt semblant a la de nosaltres, aprenen ràpid la nostra llengua,...) els Sud-americans (coneixedors de la llengua i molt pacífics) i en canvi els magrebis (amb una cultura diferent i que no s'adapten) .

Es va prenen consciència, però ara es comença i va molt poc a poc.

Com veu la integració d'aquests immigrants ?

Difícil, hi ha poca tolerància, (el que no es coneix no es tolera i la gent no es coneix). Per part dels immigrants també hi ha poca tolerància (saben i coneix els seus drets i potser desconeixen les seves obligacions).

Quins immigrants creu que s'integraran més els que venen amb les famílies o els que venen sols ? O quin altre criteri creu que és necessari per a que es produeixi aquesta integració?

Certament els que venen amb les seves famílies. I el criteri seria que els nens (i com més petits millor) són els que afavoreixen aquesta integració. Com més es relacionaran més ajudarà a la integració.

En quins camps s'està treballant el moviment de la immigració ?

A nivell Comarcal es treballa poc, podríem dir que ara es comença a prendre consciència. Fins ara es dedicava els esforços a solucionar moments puntuals de la campanya de la fruita.

Es donen ajuts i aliments, a igual criteri que les persones que viuen aquí, no es fa cap discriminació positiva.

Coneix si hi ha alguna associació, entitat o grup de voluntariat que treballi en el tema en aquesta població? O, hi ha estat en algun temps?

Sí, aquí a Alcarràs hi ha Empremtes i també des de l'Ajuntament s'ha contractat una educadora social que vetlla per temes d'aquest tipus.

Amb Empremtes hi ha hagut alguna col·laboració a nivell de PIRMI : S'ha fet cursos d'alfabetització, i en comptes de desplaçar-se a Lleida poden fer-ho aquí a Alcarràs.

També es col·labora amb Empremtes i l'Educadora Social en el tema de repartiment d'aliments.

En els actes culturals que es fan, participen els immigrants?

No ho conec massa, però crec que no hi participen.

A què creu què es degut això?

Ells tenen un altre concepte d'associacionisme. No hi ha interès. Si es fan unes jornades sobre immigració, no hi participen. Potser ho haurien de muntar ells i no hi ha voluntat, no hi ha entesa i els diuen que no es fa el que ells voldrien.

A nivell d'educació, (escoles), coneix què s'està fent en l'escola ?

Encara no hi he anat, però si hi ha quelcom greu crec que l'institut informará del que passa.

Quina és la seva tasca en relació amb l'institut de la zona?

Seria important que hi hagués més vinculació per conèixer algun cas. Seria important poder valorar la situació familiar, la situació econòmica, ... i poder relacionar-se totes les entitats que hi estan implicades per poder treballar-hi.

Ara, des del Consell Comarcal i en l'espai de treball comunitari s'està discutint una proposta per tal de poder portar a terme alguna actuació per aquests alumnes a través de les AMPA's. Aquests alumnes podrien anar a fer algunes activitats (aprofitant activitats i coses que ja funcionen a cada població.) que subvencionaríem amb el suport del Departament de Justícia. Espero que comenci aquesta actuació amb el curs lectiu.

Coneix quants alumnes immigrants hi ha a l'escola , i a l'institut ?

No ho conec com a famílies, però com a alumnes NO.

Li agradaria estar més en contacte amb l'escola o l'institut ?, o pel contrari, creu que ja està prou informat ?

No, no estic informada i m'agradaria, suposo que els visitaré aviat.

Quina és la informació què des dels municipis es podria incorporar a l'institut?

Saber que existeix el servei. Encara que de vegades venen i hi ha problemes pel idioma i perquè no expliquen el que passa.

I, ho creu necessari?

Seria molt important.

Com es podria fer ?

Amb més comunicació, crec que és necessària.

Coneix quin és el Pla d'acollida que és fa quan arriba un immigrant?

No.

S'explica

I, creu que a nivell de municipi s'hi podria participar en el Pla d'acollida?

Sí amb més col·laboració i obrir-se a treballar en equip per veure que cal fer.

Com ? Qui hi hauria de participar?

Això s'ha de fer d'acord amb tots els professionals i tècnics de cada sector.

Quin servei o serveis de l'administració catalana s'hauria d'ocupar d'aquest Pla d'acollida?

Des de tots els sectors implicats: salut, ensenyament, serveis socials,...

Tot plegat, com veu tot aquest procés?

Ara es comença a pensar que s'ha de fer. Serà lent.

I en un futur, creu què s'hi treballarà més?

Estarem obligats a treballar més i més coordinadament, això no s'atura.

Des de quin sector, o des de quina administració ? (govern: estatal, català, comarcal, local)?

Com més alt millor. Perquè a nivell local no hi ha massa recursos.

Estatat: subvencions

Català: subvencions

Comarcal: disponibilitat

Local: disponibilitat

I a nivell de les escoles / institut?

Aquí és molt important com cada mestre transmet les coses. La manera com es passen els coneixements, com han d'actuar, com es transmeten els valors, prendre consciència, fer-los relacionar.

Quina és la tasca que realment està duent a terme en aquest tema?

Tot el tema d'ajuts oficials i ara estan treballant en el programa que es desenvoluparà el curs vinent.

Ella va destacar que tenia experiència de 7 anys de treball en allotjaments a l'estiu, (campanya de la fruita). I que la contractació en origen, és una bona solució però en un altre temps, abans. Ara ja hi ha molta altra gent i molts sense papers, s'han de buscar altres solucions, aquesta gent no marxarà.

Ajuts: Són per a tota la població. No hi ha res específic per a immigrants.

- Beques de menjador
- Ajudes d'aliments
- Ajudes a menors de 3 anys

S'hauria de començar a fer algun treball més específic però es podria desbordar, s'ha d'anar molt en compte.

ENTITAT: ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES D'ALUMNES DE L'IES D'ALCARRÀS

A quina entitat representa?

AMPA de l'IES d'Alcarràs, federada a FaPaC i defensora de l'escola pública

Quan temps fa que existeix aquesta entitat?

Des de fa 6 anys igual que l'institut.

Amb quants socis o col·laboradors compta?

Amb el 93% del pares i mares dels alumnes, més o menys uns 350 socis.

Els pares i mares d'alumnes immigrants també paguen la quota de l'AMPA?

Fins ara molt pocs pagaven la quota, a partir d'aquest any s'ha fet mitjançant un full explicatiu en el moment de la matrícula del curs vinent i tot hi que ja sabem que la quota és voluntària, penso que el nivell de pagament serà molt més elevat i que aquest pares també pagaran. Penso que moltes vegades no se'n assabentaven que això existia i menys si venen a mig curs.

A que es dedica la seva entitat, ?

La nostra entitat, amb el suport que rebem dels pares quan paguen la quota de l'AMPA, organitza activitats extraescolars, així com col·labora en les festes que s'organitzen a l'institut i altres coses com : regalar una foto als alumnes de 1r i 4rt d'ESO, o sigui quan entren i surten, participar en la festa de Gala de batxillerat, Subvencionar les excursions i contribuir econòmicament en algunes compres o actuacions on se'n beneficien la majoria d'alumnes.

Què s'està fent a nivell d'immigració?

Des de l'AMPA no s'està fent res a nivell d'immigració. Potser en algun cas molt especial es podria plantejar pagar la quota d'algun alumne, però això no és pot fer amb tots. Després quan es fan festes , activitats i sortides subvencionades per l'AMPA, ells també en gaudeixen.

Alguna vegada hem plantejat la possibilitat de col·laborar amb el problema de l'aprenentatge de la llengua. Vam pensar que podríem fer unes classes de reforç per immigrants a preu de cost o fins hi tot subvencionades. Però ens vam trobar amb la dificultat que els alumnes de Soses i Torres de Segre no podrien venir aquí a l'institut en horari extraescolar. Aleshores vam descartar l'activitat.

I sap quants immigrants hi ha aproximadament en els tres pobles?

Exactament ,no. Però cada vegada n'hi ha més.

I quants viuen amb les seves famílies?

En tots els pobles n'hi ha bastants que viuen amb les famílies.

Els que venen amb les seves famílies i els seus fills/es, de quin país procedeixen?

Això sí, que caldrà diferenciar-ho per pobles.

A Alcarràs hi ha subsaharians (40/50 famílies), àrabs (2 o 3 famílies) i romanesos (10 o 12 famílies) i va en augment dia a dia.

A Soses hi ha unes quantes famílies, però allí totes són àrabs.

I a Torres de Segre hi ha unes quantes famílies i allí totes són Romanesos, Lituans o Búlgars.

Aquestes famílies es posen en contacte amb l'AMPA?

No, mai em tingut cap cas.

Com es veu l'afluència d'immigrants en aquesta zona?

Durant l'hivern les coses es van suportant, cadascú viu a casa seva i les relacions entre la gent autòctona i els immigrants són les necessàries: feina, botigues, CAP, relacions amb els nostres fills/es, ... Però un cop comença la campanya de la fruita i els immigrants (la majoria homes sols i de tota classe de països del món) comencen a arribar en massa, els ànims es crispen una mica i tothom està alerta. Podríem dir que ens anem tolerant.

Com es veia abans? (quants anys enrera)

Fa uns 10 o 12 anys venien a treballar i la gran majoria tornaven a marxar. Se'n quedaven pocs 10 o 12 i a l'estiu tornaven a venir, no vivien en condicions, però tampoc no hi havia cap tipus de control per part de ningú.

Com es veu ara? Què ha canviat?

Ara això està canviant i durant l'estiu ve molta gent i molts es queden durant mesos passant dels pocs diners que els queda de l'estiu, perquè la gran majoria de diners que guanyen els envien als seus països i des de fa dos anys cap aquí ha arribat molta gent de l'est que ja ve amb les famílies i es queden a viure aquí.

Com veu la integració d'aquest immigrants?

Difícil. Tothom continua amb les seves costums i es molt difícil que les canviïn. Al cap d'un temps d'estar aquí arriben a conèixer la gran majoria dels seus drets, però els costa molt de saber quines són les seves obligacions. La majoria no coneixen l'associacionisme a cap nivell i no entenen que és l'AMPA, ni moltes altres coses. Venen d'una cultura diferent.

Quins immigrants creu que s'integraran més els que venen amb les famílies o els que venen sols? O quin altre criteri creu que és necessari per a que es produeixi aquesta integració?

Sens dubte els que venen amb les famílies perquè els nens i nenes i la seva convivència a l'escola actuen com a facilitadors. Hi ha més comunicació i una mica més de participació.

Sap en quins camps s'està treballant el moviment de la immigració en aquestes poblacions?

Sobretot es treballa molt durant les campanyes de la fruita. Durant l'any es treballa a Alcarràs a través del grup d'Empremtes i l'Educadora Social que ha contractat l'Ajuntament.

En els actes culturals que es fan, participen els immigrants?

No gairebé, la seva participació és poca. Potser la gent de l'est participa una mica més donat que la seva cultura és més semblant a la nostra.

Hi ha joves immigrants?

Sí

Creu que la població autòctona d'Alcarràs coneix tot el que s'està fent per la immigració?

No, saben que s'està fent coses, però no ho coneixen.

I els mateixos immigrants?

Tampoc, també saben que es fa coses, però si no estan molt necessitats no acudeixen i no pregunten.

A nivell d'educació, (escoles), coneix què s'està fent en l'institut?

Sí som una AMPA força involucrada i col·laboradora amb tot el que és fa.

Coneix quants alumnes immigrants hi ha a l'institut on van els alumnes del seu poble ?

Crec que sobre uns 25, encara que tenim les llistes actualitzades, ja que aquest curs crec que n'ha arribat unes 13 o 14, la majoria de l'est.

Li agradaria estar més en contacte amb l'escola o l'institut on va la gent jove del seu poble ?, o pel contrari, creu que ja està prou informat ?

No, ja hi estem molt en contacte. Fem reunions cada dos setmanes amb la direcció, participem en el Consell Escolar i ens reunim cada quinze dies.

Quina és la informació què des de la seva entitat es podria incorporar a l'institut?

Totes les activitats que s'organitza ja estan incloses en la programació i ja ho expliquen als alumnes des de l'institut.

I, ho creu necessari?

Sí, és molt important que la tasca que està fent l'AMPA sigui coneguda per tots els professors de l'institut i també que l'AMPA conegui que es fa al centre.

Coneix quin és el Pla d'acollida que és fa quan arriba un immigrant?

Sí, ens ho va explicar l'equip directiu.

S'explica (no cal)

I, creu que a nivell de entitat s'hi podria participar en el Pla d'acollida?

Sí, és el que intentem fer. Sempre que arriba un alumne nou i en quan sabem en quin poble viu, com que a l'AMPA hi ha gent de tots els pobles, intentem localitzar qui són els pares i on viuen, per si cal fer quelcom més endavant.

Com ? Qui hi hauria de participar?

Hi hem de participar els pares i mares que estem a la junta i establint comunicació amb el centre

Quin servei de l'administració catalana s'hauria d'ocupar d'aquest Pla d'acollida?

Des del Departament d'Ensenyament s'hauria de vetllar més pels centres que estan afectats per aquest tema i no està tan estrictes amb les ràtios. En aquests centre hi cal més recursos humans o sinó passa el que passa que de vegades els mateixos professors, tot hi que hi posen ganes, es veuen desbordats.

Tot plegat, com veu tot aquest procés?

Massa lent. Ja fa dies que està arribant alumnes nou vinguts en algunes poblacions de la zona i des del departament no s'ha fet res.

I en un futur, creu què s'hi treballarà més?

A la força, aquesta situació causa un cert estrès que acaba afectant tothom. Els professors que no saben ben bé com atendre aquests alumnes. Els alumnes que ja hi havia, que han tenir paciència fins que aquest que ha arribat més tard no aprèn a parlar i algunes famílies que veien que els seus fills / es tenen problemes creuen de vegades que se'ls dedica més temps als nou vinguts que als que ja hi eren.

Des de quin sector, o des de quina administració ? (govern: estatal, català, comarcal, local)?

Estatal: Fent una nova llei d'estrangeria més real i tocant de peus a terra. La gent que ja viu aquí no pensa pas marxar.

Català: Donar més recursos als ajuntaments i als centres que estan afectats pel tema.

comarcal: No hi ha actuació crec. I també podrien col·laborar.

Local: A nivell d'ajuntaments s'ha de solucionar tot i sense recursos, de vegades es faria més i no es pot.

I a nivell de les escoles / institut?

Penso que ja es fa una bona acollida, però de vegades no se'n enteren del que passa a l'entorn, hi hauria d'haver més comunicació.

Hi ha quelcom més a dir ?

Per moltes AMPA's ha estat un problema l'arribada d'immigrants, en el sentit que aquestes famílies no entenen que vol dir una AMPA , però nosaltres de moment massa problemes no tenim.

PROFESSIONAL

XXXXXXXXXX

A quina entitat representa?

EMPREMTES, associació sense ànim de lucre al servei i l'atenció de l'immigrant.

Quan temps fa que existeix aquesta entitat?

De forma amateur vam començar fa 11 anys, al 1991, però legalment vam començar fa 10 anys el 1992.

Amb quants socis o col·laboradors compta?

Sempre hem estat entre 10 o 15 persones, treballant voluntàriament i sense ànim de lucre.

A que es dedicava la seva entitat, en un començament ?

L'eix central o el motiu de començar va ser establir un lloc de contacte i una activitat formativa, ensenyar català i castellà. Més endavant també ajudàvem en el laboral, acompanyar-los a Lleida per arreglar papers. També fer visites a les cases, informar en el cas de problemes sanitaris, o per anar a l'escola, buscar pis i també vàrem organitzar algunes festes: fi de curs, nadals, ...
Però cal dir que l'eix central eren les classes d'aprenentatge de llengües.

I ara ?

Arran de les classes i les diverses actuacions, sempre havíem volgut anar més enllà i és per això que conjuntament amb l'Ajuntament d'Alcarràs hem presentat un projecte a la Fundació "La Caixa" i ens l'han aprovat per aquest any 2002, hem rebut una subvenció de 3 milions de pessetes, amb una única finalitat: fer un servei i una atenció a l'immigrant. Ara estem en el procés d'endegar un treball transversal en tota la població. Continuant amb les classes i amb el tema social i educatiu, però també vetllant per la coordinació de tots els serveis, la borsa de treball, l'escola, la gent nova que arriba, ...

Quant temps fa que treballa en aquesta entitat?

Des de 1991 de forma voluntària, ara en el projecte de la Fundació La Caixa, des d'aquest any.

Què s'està fent a nivell d'immigració? A quins sectors va adreçat?

Tot això que he anat explicant i s'està treballant en tots els sectors.

I sap quants immigrants hi ha aproximadament a la vila?

Més de 200, crec que bastants més. Bé, aquest són els que estan empadronats, durant l'època de la fruita o campanya d'estiu n'hi ha molts més.

I quants viuen amb les seves famílies?

Hi ha més de 30 famílies, bé, potser moltes més, perquè aquests darrers mesos n'han arribat bastants.

Els que venen amb les seves famílies i els seus fills/es, de quin país procedeixen?

La majoria d'Àfrica occidental, sobretot de Guinea Conacri. Però també n'hi ha de magrebis, sobretot d'Argèlia i Túnez i en els darrers mesos n'ha arribat bastants de Romania i Bulgària.

Com es posa en contacte amb les famílies nouvingudes?

Si ho sé, les vaig a visitar, però la majoria de vegades són elles les que acudeixen, per indicació d'altres. Encara que últimament podríem dir que acudeixen també al Casino, centre cultural municipal on hi ha l'Educadora Social o un tècnic del servei Amic de la UGT (aquest ve una tarda per setmana). No obstant la majoria de contactes continuen essent per les classes.

Acudeixen elles soles, o per indicació d'altres immigrants?

Pot passar de les dues maneres.

Sap més o menys quan temps tarden en posar-se en contacte amb vostè des de la seva arribada a la vila?

No hi ha dades, és molt variable, però en general no passa massa temps.

Com es veu l'afluència d'immigrants en aquesta zona?

L'ambient no és massa favorable. La població no és massa receptiva i ho veuen de vegades com una amenaça, però sense cap actitud concreta. Saben que venen en busca de feina i com que hi ha manca de ma d'obra, ho veuen com una necessitat.

Com es veia abans? (quants anys enrera)

Podríem dir que cap al 90 / 91 van començar a arribar els immigrants i al començament no es tenia consciència del que feien ni del que podria passar.

Com es veu ara ? Què ha canviat ?

Sembla que comença a canviar, però no han canviat les actituds, estereotips i prejudicis. Aquesta gent ve a treballar i si tenen la qüestió laboral i la vivenda regularitzada, es comença a tolerar. El problema és que no hi ha diàleg i per tant

no poden participar de la vida social del poble. Aquest diàleg no existeix des de les dues bandes.

Com veu la integració d'aquest immigrants ?

No sé,, aquesta gent arriben a un país diferent i cada comunitat es tanquen entre ells. Comencem a conèixer coses d'elles i sembla que la gent les accepta, però com que no hi ha diàleg, ni comunicació jo ho veig a llarg termini. Però potser caldria saber que vol dir la paraula integració. Ells han de fer el mateix que nosaltres?. Doncs, nosaltres no fem pas tots el mateix, no tothom va als llocs, ni assisteix als actes, i, si això ho fa un immigrant pensem que no s'integra. En podríem parlar molt. No obstant la religió es veu més com un obstacle.

Quins immigrants creu que s'integraran més els que venen amb les famílies o els que venen sols ? O quin altre criteri creu que és necessari per a que es produeixi aquesta integració?

El familiar, perquè la família ja ha fet aquest procés de desplaçar-se tots plegats i això ja és símptoma d'estabilitat.

Sap en quins camps s'està treballant el moviment de la immigració a la seva població?

Sí, jo crec que estem al cas de tot el que és fa. A nivell social, nosaltres mirem de informar-los de tot. Podríem dir que el que es treballa més és la campanya d'estiu: servei de menjar, dutxes, roba i aquest any també medicaments. Tot això es fa en coordinació des de l'Ajuntament i conjuntament amb els serveis socials de la vila: amb l'Educadora social, l'Assistent social i Empremtes. També hi ha una oficina de l'INEM durant els mesos d'estiu i el tècnic del programa Amic.

I en quins col·labora l'entitat?

D'entrada amb l'Ajuntament en tot el tema de la campanya de l'estiu, col·laborar, detectar necessitats i pensar altres recursos. Està en contacte amb els serveis socials del Consell Comarcal. La nostra dedicació està en fer difusió dels serveis que hi ha. També treballem en relació a l'escola i a l'institut, parlant amb Compensatòria i poder detectar problemes i informar i acompanyar-los a fer la matrícula, etc. I , també , no cal dir-ho també estem en contacte amb el CAP a nivell sanitari.

Com veuen els mateixos immigrants el suport o servei que dona la seva entitat?

Bé, molt bé. Però el nostre objectiu es trencar la mentalitat que si dones quelcom ja es per tothom i per sempre. Nosaltres volem que se'ls doni aliments, roba i altres coses als que ho necessiten realment i no a tots per igual. En aquest tema de l'assistencialisme els costa d'entendre on estan els límits.

En els actes culturals que es fan, participen els immigrants?

No, gairebé, la seva participació és nula.

A què creu què es degut això?

Es el que dèiem abans, no hi ha comunicació, ni diàleg. Penso que això serà més fàcil en properes generacions. La qüestió de participació social, crec que ells tampoc no l'entenen igual, al seu país hi ha el govern i el poble i a nivell d'associacionisme no hi tenen cultura. Tan sols entenen les relacions del seu grup. Totes les festes que ells fan, tenen a veure amb la religió, i com que nosaltres en tenim una altra de religió, doncs ells no hi participen.

Hi ha joves immigrants?

Sí

Participen aquests en els actes que es fan a la vila?

No, coneixen el que s'està fent, però no hi participen. Bé, sí que participen en el que fan a l'institut, però a nivell de poble costa molt.

Creu que la població autòctona d'Alcarràs coneix tot el que s'està fent per la immigració?

No, saben que s'està fent coses, però no ho coneixen.

I els mateixos immigrants?

Tampoc, també saben que es fa coses, però sembla que no els interessi.

A nivell d'educació, (escoles), coneix què s'està fent en l'escola del seu poble ?

Una mica, però m'agradaria estar molt més en contacte.

Coneix quants alumnes immigrants hi ha a l'escola del seu poble, i a l'institut on van els alumnes del seu poble ?

El número exacte no., però els conec.

Li agradaria estar més en contacte amb l'escola o l'institut on va la gent jove del seu poble ?, o pel contrari, creu que ja està prou informat ?

Sí, és clar, voldria estar més en contacte, penso que és molt necessari.

Quina és la informació què des de la seva entitat es podria incorporar a l'institut?

Crec que seria molt important que tota aquesta informació que estem recopilant i coordinant, es pogués tenir a l'institut i difondre, també des d'allí.

I, ho creu necessari?

Sí, molt, moltíssim.

Com es podria fer ?

Nosaltres, ja estem preparant un tríptic on hi haurà tota la informació, i també hem pensat que més endavant podríem fer alguna activitat. Tot això, es podria incorporar en l'acollida de l'institut.

Coneix quin és el Pla d'acollida que és fa quan arriba un immigrant?

Sí, una mica. A nivell educatiu, no, però a nivell d'acollida, sí.

S'explica

I, creu que a nivell de municipi s'hi podria participar en el Pla d'acollida?

Sí, és el que estàvem dient, que s'hauria de participar, donant més informació.

Com ? Qui hi hauria de participar?

Jo crec que hi hauria de participar representació de totes les associacions que hi ha, no sé, més coordinadament.

Quin servei de l'administració catalana s'hauria d'ocupar d'aquest Pla d'acollida?

Hi ha un Pla interdepartamental d'immigració que depèn de Benestar Social, però no sé quina és la seva veritable funció.

Tot plegat, com veu tot aquest procés?

Lent, però que va cap endavant.

I en un futur, creu què s'hi treballarà més?

A la força, ja que hi estem immersos.

Des de quin sector, o des de quina administració ? (govern: estatal, català, comarcal, local)?

Estatal: No hi ha una visió social.

Català: Pla interdepartamental d'immigració

comarcal: Poca cosa.

Local: Es qui realment té el "marron" però li manca recursos, encara que hi ha voluntat de fer quelcom. S'hauria de fer un Pla d'acollida global. A nivell local no

es pot fer res en el tema de legalitzacions, papers, etc. I pel contrari han de conviure amb aquesta gent.

I a nivell de les escoles / institut?

Jo crec que s'està fent coses, però de ben segur que es podria fer més, sempre és el mateix tema, manca recursos i personal.

Hi ha quelcom més a dir ?

Doncs que el més important és que anem agafant consciència social i que es facin coses, però específiques per a immigrants no. No s'ha de fer una discriminació positiva que es diu. S'ha d'anar fent coses, però per tothom, no cal que ens dediquem íntegrament als immigrants, però hi hem d'anar treballant i el més important, tots junts i a una.

PROFESSIONAL

Director de l'IES

De quina administració depèn?

Del Departament d'Ensenyament

Quant temps fa que treballa en aquest institut?

Fa 6 anys

I com a Director?

En fa tres

I sap quants immigrants hi ha a l'institut?

Uns 20 o 22 alumnes

Coneix les seves famílies?

La majoria, encara que algunes famílies no han tornat més des dels dia de l'acollida.

De quin país procedeixen?

N'hi ha de magrebis, de romanesos, de Lituània, de Bulgària i l'any vinent en vindrà un de color.

Com es posa en contacte amb les famílies novingudes?

La majoria et deixen un número de telèfon mòbil i d'altres les hem d'avisar pels mateixos fills.

Acudeixen les famílies soles a les tutories o se les ha de cridar?

Si cal se les ha de cridar, perquè elles soles no venen mai. Suposo que un dels motius és l'idioma. Si hem tingut que cridar alguns pares magrebis hem necessitat un intèrpret o algun alumne més gran que ja fa temps que és a l'escola. També penso que és la manca de costum, potser més endavant ja coneixeran el sistema i ja aniran venint. A les reunions generals que se'ls avisa, la majoria, sí que venen.

Sap més o menys quan temps tarden en posar-se en contacte amb l'institut des de la seva arribada a la vila?

No hi ha dades clares, però normalment és el primer lloc on venen. Aquesta gent han vingut a treballar i per anar a la feina han de deixar els seus fills/es a l'institut o a l'escola. En el cas de les famílies àrabs que les mares normalment no treballen fora de casa, de vegades costa que els fills vinguin a l'escola i també falten molt.

Com es veu l'afluència d'immigrants en aquesta zona ?

Jo fa molt temps que treballo en aquest poble i fa molt temps que n'hi ha d'immigració, potser 10 o 12 anys. Però tanta com ara no.

Com es veia abans? (quants anys enrera)

Abans un nen immigrant a l'escola, era un cas aïllat, ara ja és més habitual

Com es veu ara ? Què ha canviat ?

Sí, en els darrers anys ja és més habitual, encara que en l'últim curs n'han arribat molts, uns 14 alumnes crec.

Com veu la integració d'aquest immigrants ?

No m'agrada fer distincions, però en el cas dels romanesos, podríem dir que en el 90% dels casos, no hi ha cap problema, es comporten com nens d'aquí. En el cas dels àrabs hi ha de tot, però, és clar, la seva cultura i la seva religió són molt diferents de les nostres i això suposa un canvi molt gran.

En quins camps s'està treballant el moviment de la immigració a la seva població?

No ho conec massa, però crec que es treballa a nivell de la campanya de la fruita, encara que aquí a Alcarràs hi ha un grup que treballa en l'atenció a l'immigrant i també l'Ajuntament ha contractat una Educadora social.

Hi ha alguna associació, entitat o grup de voluntariat que treballi en el tema en aquesta població? O, hi ha estat en algun temps?

Sí aquesta que estava dient , Empremtes. Però no sé quan de temps fa que hi és.

Hi està en contacte?, compten amb la seva col·laboració?

No, no hi estem massa en contacte, però crec que han dit que aviat ens vindran a visitar per intercanviar idees i treballar plegats.

En els actes que es fan a l'institut, participen els immigrants?

Sí, si aquí tots els alumnes participen en el que fem.

Sap si participen en els actes que es fan a la vila?

No ho sé massa, però crec que no hi participen gaire.

Creu que la població autòctona d'Alcarràs coneix tot el que s'està fent per la immigració?

No ho sé

I els mateixos immigrants?

No ho sé.

A nivell d'educació, coneix què s'està fent en l'escola de primària dels tres pobles ?

Hi ha una relació en quan als alumnes de sisè que l'any vinent vindran aquí, però no hi ha més relació.

Coneix quants alumnes immigrants hi ha a les escoles dels tres pobles?

No, tan sols els alumnes de sisè que l'any vinent vindran aquí.

Li agradaria estar més en contacte amb les escoles?

Sí, però tampoc no hi ha temps, ni tradició.

Quina és la informació que des dels municipis es podria incorporar a l'institut?

Seria bo tenir més informació de cada municipi, per quan ve un alumne nou, però potser ja se'ls avisa des del institut.

I, ho creu necessari?

Sí aniria bé.

Com es podria fer ?

Amb més coordinació.

I, creu que a nivell de municipi s'hi podria participar en el Pla d'acollida?

En el Pla d'acollida en concret no, però en quan a donar més informació sí.

Com ? Qui hi hauria de participar?

Des de les AMPA's, els regidors de cultura, o els alcaldes,...

Quin servei de l'administració catalana s'hauria d'ocupar d'aquest Pla d'acollida?

El Departament d'Ensenyament.

Tot plegat, com veu tot aquest procés?

Lent, i difícil en quan a la societat, aquí a dintre de l'institut, és diferent.

I en un futur, creu què s'hi treballarà més?

És clar, ara s'hi començarà a treballar més, des de tots els departaments, donat que ara hi ha molta arribada d'immigrants.

I a nivell de les escoles / institut, què és fa i es podria fer quelcom més?

Ara es fa un esforç molt gran, perquè dos membres de la direcció, destinen unes hores per tal que aquests alumnes aprenguin el català, perquè la majoria venen aquí i no saben parlar el nostre idioma. Aquí fem conversa i també a l'aula d'informàtica s'aprèn amb el programa Galí. Però l'administració ens hauria d'ajudar amb més recursos humans.

PROFESSIONAL / ENTITAT

Psicòleg de l'EAP

De quina administració depèn ?

Del Departament d'Ensenyament, concretament del Sector B de la comarca del Segrià.

Quina és la seva zona de treball?, en quins pobles treballa?

Lleida ciutat i Baix Segre

Quant temps fa que treballa en aquesta zona/ ajuntament /entitat?

Des del gener del 84 i en aquesta zona en concret des de fa 6 anys.

Quina és la seva tasca en el tema d'immigració?

En primer lloc atendre a tot alumne d'incorporació tardana, l'EAP ha de fer un informe a partir de 3r de primària.

I en segon lloc, tot l'apartat de coordinació amb el programa del PEC, o compensatòria, en tot el referent a assessorament i materials.

Com es posa en contacte amb les famílies nouvingudes?

Es concerta dia i hora per parlar amb elles i si el dia que es fa el Pla d'acollida són al centre, ja s'atén a la família, sobretot per no tornar-la a fer venir al centre un altre dia. Ja se sap que la gent si té feina no els agrada faltar al treball.

Acudeixen elles soles, o per indicació d'altres immigrants?

Mai s'ha donat el cas que alguna família d'immigrants demanés hora per a que l'atengués el departament de Psicopedagogia.

I sap quants immigrants hi ha aproximadament ?

Doncs jo vaig a aquest institut i a les tres escoles que estan en contacte amb aquest institut, i en faig l'informe de tots els alumnes d'incorporació tardana, i per tant, estic al corrent de tots els alumnes que van arribant.

Com es veu l'afluència d'immigrants en aquesta zona ?

Com a fet educatiu, penso que comença a desbordar les institucions, donat que als centres hi ha pocs recursos humans i materials.

Els professors senten que no tenen una preparació específica i moltes vegades tenen una sensació d'angoixa davant l'arribada contínua d'alumnes estrangers.

Com es veia abans? (quants anys enrera)

Els primers casos que van arribar van inquietar més, era una situació nova, sense experiència, sense materials adaptats. Ara ja fa uns dos anys que tenim el diccionari àrab/català.

En un segon moment es va començar a assumir els casos, donat que n'hi havia pocs.

Com es veu ara? Què ha canviat?

En aquest moment ens trobem en un moment de desbordament. Penso que podríem comparar-ho amb la incorporació dels alumnes amb n.e.e., en el seu moment. Al començament van desbordar les escoles, donat que el professorat no hi estava avesat i ja més tard, tothom s'hi va acostumar.

Com veu la integració d'aquests immigrants?

La integració la veig més fàcil en els immigrant europeus que en els del món àrab. L'ideal seria que l'immigrant pugues adaptar-se a la institució escolar i al mateix temps pugues conservar aspectes de la seva cultura i la seva idiosincràsia, però em tenir en compte que pel mig també tenim la religió.

En els actes culturals que es fan, participen els immigrants?

No ho sé. Jo sé que participen en els actes que es fan a les escoles, dintre dels centres.

Quina és la informació que des dels municipis es podria incorporar a l'institut?

Estaria bé, que des del centre l'alumne i la família nou vinguda pugues tenir accés a totes les xarxes assistencials i d'ajuda a l'immigrant.

I, ho creu necessari?

Sí, seria molt bo.

Com es podria fer?

Una manera seria a partir d'un tríptic informatiu de l'entorn on viuen.

I, creu que a nivell de municipi s'hi podria participar en el Pla d'acollida?

Jo crec que no caldria, tan sols amb l'aportació d'aquesta informació n'hi hauria prou. Crec que el pla d'acollida del Departament és prou extens, complet i perfecte, potser el que falta és que es porti a terme.

Quin servei o serveis de l'administració catalana s'hauria d'ocupar d'aquest Pla d'acollida?

La responsabilitat directa i primera és del Departament d'Ensenyament, però ja s'està treballant en coordinació amb Benestar Social i amb el Departament de Justícia si cal, a través del EAIA.

Tot plegat, com veu tot aquest procés?

Llarg, molt llarg, i no cal ser pessimista, ha passat coses i passaran a França i altres països, però no ens serveix, hem de passar-ho aquí i ho hem de viure nosaltres, ens hem de conèixer i hem d'aprendre a conviure.

I en un futur, creu que s'hi treballarà més?

Sí, segur, cada dia s'hi treballarà més, és una situació que la tenim a sobre.

Des de quin sector, o des de quina administració ? (govern: estatal, català, comarcal, local)?

No vull concretar, però crec que des de cada institució s'hi ha treballar, i hi influeix moltíssim com es faci. Per exemple ens afecta la llei d'estrangeria, ens afecta com es veu tot aquest moment des de la Generalitat. I des del Consell Comarcal, s'ha de coordinar l'actuació a fer entre els diversos pobles, etc.

ANNEX 3

Pla d'acollida del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i
Pla d'acollida de l'IES d'Alcarràs.

Tota aquesta documentació està en format paper o format escrit en el projecte que
he presentat enquadernat.

Des d'aquí accedireu a les pàgines on es troba el contingut d'aquestes

[arab.pdf](#)

ANNEX 4

OBSERVACIÓ A L'AULA dels alumnes nouvinguts

El Protocol que he seguit és el corresponent a "Pauta d'observació a l'aula" de *Observació i anàlisi de la Pràctica Educativa*. UOC 1997.

OBSERVACIÓ:

1. Dimensions relatives al context

1.1 Context físic:

En una de les dues aules d'informàtica i una hora cada dia es reuneixen els alumnes nouvinguts. Ells ja tenen l'horari i saben cada dia en quina hora han d'acudir. Alguns falten un dia, perquè si els coincideix amb educació física, és prioritària.

Hi assisteixen entre 7 i 8 alumnes, depèn del dia.

Les hores de conversa és fan en una aula petita que hi ha al costat d'informàtica.

1.2 Context temporal:

Aquestes classes s'han començat el tercer trimestre i són 5 a la setmana i si pel curs vinent no hi ha un TAE, s'ha previst intensificar-les.

Les classes de conversa també s'han començat aquest trimestre i són dues a la setmana.

1.3 Context institucional:

La Coordinadora pedagògica i el Director del centre, en veure la necessitat de fer un taller d'aprenentatge de la llengua, van decidir ocupar hores de direcció i altres per muntar aquest taller i són els que imparteixen aquestes hores als alumnes nouvinguts. Això s'ha contemplat al PCC i s'està pendent pel curs vinent si donaran un TAE, o destinaran ells més recursos humans a aquest aprenentatge.

2. Dimensions relatives al procés instruccional

2.1 El què i el perquè de l'activitat:

Donat que durant aquest curs hi ha hagut una contínua arribada d'alumnes estrangers i desconeguts de la llengua catalana, es va creure la necessitat des de la Comissió d'atenció a la diversitat, d'optimitzar tots els recursos que pugues oferir el centre per impartir un Taller d'aprenentatge de la llengua, a nivell d'institut, ja que el departament no ho havia previst per aquest curs.

2.2 El com de l'activitat:

Els alumnes assisteixen un mínim d'una hora diària a l'aula d'informàtica on han après a obrir l'ordinador, col·locar el CD del programa GALÍ (programa d'aprenentatge de la llengua catalana), i anar fins a obrir el programa i fer un aprenentatge personalitzar, ja que cadascun va en el nivell que li correspon. Hi ha dos alumne que ja l'han tornat a començar, val a dir que aquest dos ja parlen i entenen la majoria de les converses.

També assisteixen dos hores a la setmana a unes classes de conversa, per tal d'aprendre com dirigir-se a una altra persona, com presentar-se, dir algunes paraules, acomiadar-se, saludar,...

3. **Dimensions interpretatives i valoratives**

Podríem dir que tots els alumnes estan encantats d'assistir a les classes del Programa GALÍ, crec que el gran motivador ha estat la informàtica. La gran majoria mai havia vist un ordinador i menys hi havia treballat i ara el saben obrir i dirigir-se al programa i tancar-lo, cada dia són més autònoms.

En quan a les classes de conversa no els agrada tant, perquè se'ls fa participar molt, ja que són pocs i com que no en saben, els fa una mica de vergonya, però anant practicant durant aquests mesos és com n'han après.

Jo he assistit a les classes dels divendres de 12 a 13 h. I la valoració que n'hem fet amb la Coordinadora pedagògica és molt positiva, ja que han après molt, tant de català com d'informàtica. La conversa van fent, depèn una mica del seu caràcter, els que són més oberts sempre parlen més.

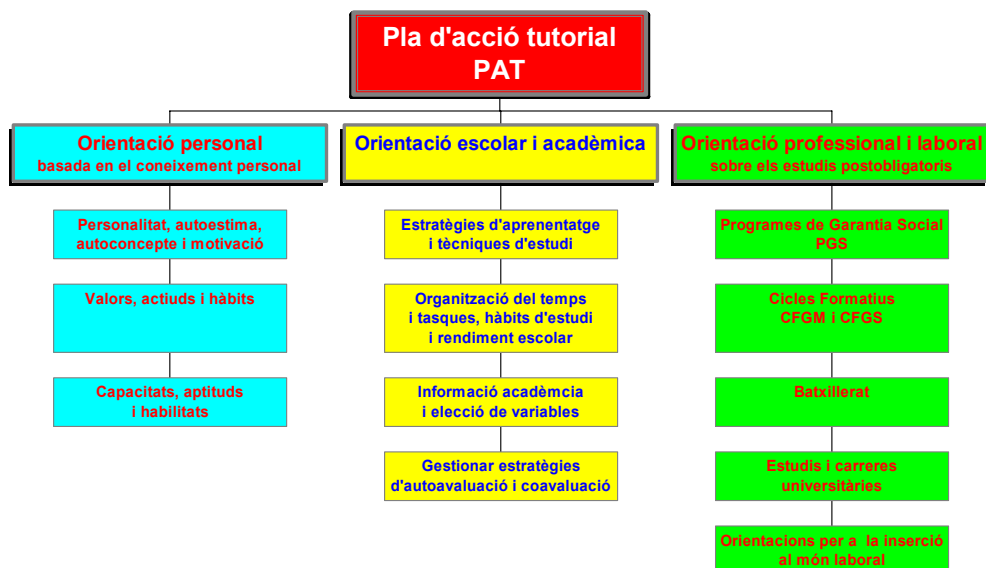
ANNEX 5

El tutor/a i la família

La reunió general de pares de començament de curs:

- *Presentació com a tutor/a dels seus fills.*
- *El centre educatiu: elements físics, aspectes organitzatius, pla d'estudis i tutoria.*
- *Com concertar les entrevistes entre els pares i el tutor?*
- *Com són els alumnes en aquesta etapa educativa. Relació amb els aprenentatges.*
- *¿Què podem fer els pares per ajudar els fills en els estudis?.*
- *Precs i preguntes.*

El Pla d'Acció Tutorial

ANNEX 6

NOI PRIETENI, NOUS AMICS

A Catalunya el perfil de les escoles està canviant com a conseqüència de l'arribada d'alumnes immigrants. En moltes ocasions això representa una oportunitat per a enriquir-nos mútuament i posar en pràctica els valors de la convivència.

Es diuen Alin, Bianca, Irina, Catalina, Luigi... Els seus noms han aportat una nova sonoritat a les llistes d'alumnes. Tots van néixer a Romania. Tots estudien a l'IES Alcarràs de Lleida. L'Alin té 15 anys, estudia 4 d'ESO i de gran vol ser futbolista. La Bianca té 16 anys i estudia 3 d'ESO, a ella li atrau ser actriu. La Irina no ho té tan clar, als seus 17 anys afirma que *"en arribar a Catalunya les meves perspectives han canviat una mica. Ara per ara no sé ben bé a què em*

dedicaré més endavant".

Enguany al nostre IES han arribat 9 alumnes estrangers, 7 dels quals són romanesos.

Segons les dades de permisos de residència del Ministeri de l'Interior, el 31 de desembre de 1999 a Espanya hi havia un total de 183.736 residents estrangers, el que suposava un 2,9% del la població total. Del total d'estrangers a l'Estat espanyol, el 22,91% estan residint a Catalunya, el que suposa que aquesta comunitat ocupa el primer lloc de l'Estat. Lleida en concret, segons dades del mateix Ministeri, té un total de 7214 immigrants i és la província catalana amb menys immigració.

Tanmateix la situació dels immigrants a Lleida no és senzilla. Municipis com Alcarràs, Torres de Segre, Soses, Aitona...són pobles petits que acullen una important població immigrant, bàsicament africana. Durant la temporada de la fruita la xifra s'incrementa. De vegades hi ha conflictes...

* * *

La Bianca és la veterana: fa quatre anys que viu a Catalunya. La Catalina va venir tot just començar la segona avaluació i ja porta 5 mesos. Tot seguit va venir la Irina i alguns altres. Un dels últims en arribar ha estat L'Alin, que tot just porta 5 mesos. La Bianca va néixer a Baia Mare i l'Alin i la Irina a Rosiorii de Vede.

Totes les famílies romaneses residents a Alcarràs han vingut a Catalunya per trobar una feina millor. Fins ara s'estan sortint. La Bianca viu amb els seus pares i la seva germana, el pare treballa de transportista i la seva mare és mestressa de casa. L'Alin viu amb la seva mare que treballa d'embaladora en un magatzem de fruita.

A Catalunya, la immigració provinent de països europeus prové bàsicament de l'Europa Comunitària (87,4%). La immigració provinent de l'Europa de l'Est és molt menor (un total de 3825 l'any 1999). Els col·lectius més importants són els de Rússia (736) i els polonesos (587). En els darrers anys s'està experimentant un creixement dels treballadors manuals, incrementant de manera destacada els provinents de Romania. Segons les darreres dades (2002) sobre població immigrant, a Lleida resideixen un total de 694 romanesos.

No resulta fàcil marxar del propi país perquè sempre es deixen algunes coses importants. Tots troben a faltar alguna cosa, en especial els amics de Romania. La Irina xateja en romanés amb els amics que han deixat al seu país. Ara n'està fent de nous al centre i al poble.

La seva vida quotidiana marxa força bé, els primers dies se sentien una mica aïllats però poc a poc s'han anat adaptant a les nostres costums que s'assemblen molt a les seves. Els hi agradaria casar-se a Catalunya, potser amb un català o una catalana, tenir fills...Les seves formes de diversió són semblants a les nostres. La Irina es diverteix anant a fer excursions amb els seus pares o sortint a les discoteques amb els amics.

Hi ha algunes coses de les costums espanyoles que sí els han cridat l'atenció. Per

exemple, el costum de saludar-se pel carrer: *"Tot just acabats d'arribar a Alcarràs - explica la Irina- anaven la meva germana i jo pel carrer i tothom ens saludava. Això ens va sorprendre molt i no ens ho explicàvem, perquè a Romania només se saluda la gent que es coneix, però quan li va preguntar a la mare ens va dir que a Espanya això no passava..."*.

* * *

Segons dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, el curs 2000-2001 en tota la província de Lleida hi havia escolaritzats un total de 700 alumnes immigrants. La majoria d'aquesta alumnes són procedents del Magrib i en menor quantitat de països de l'Europa de l'Est. Enguany aquestes dades segurament s'han incrementat notablement.

La direcció, els professors i professores i el personal d'administració del centre fan tot el possible perquè l'adaptació del alumnes estrangers nouvinguts sigui ràpida i eficaç. Un dels aspectes en què s'hi fa més insistència és l'aprenentatge de la llengua catalana.

A l'aula d'informàtica els alumnes aprenen el català a través d'un programa interactiu i amb professors que hi dediquen unes quantes hores extres.

Els romanesos aprenen ràpid. Hi ha alguns que han arribat sabent ja una mica d'espanyol. La Catalina, que fa 4t d'ESO, ens explica que va aprendre espanyol mirant les telesèries hispanes subtítulades i amb un diccionari. El català és un altre tema. Diu la Irina: *"El català l'estic aprenent amb un CD que és especial per a alumnes estrangers i els castellà ja el sabia. Trobo que el català és més semblant al romanés que el castellà"*.

En general el centre i la rebuda dels companys i professors els ha semblat molt bona. A tots els alumnes romanesos el centre els ha agradat molt perquè és nou i espaiós. El tracte amb els professors també els ha resultat novedós, perquè a Romania els mestres i tot el sistema educatiu en general és més estricte i rígid. Tots recorden el seu primer dia de classe al nou centre, expliquen que estaven molt nerviosos perquè no sabien què els esperava... Però ara ja s'han fet amb l'ambient i els nervis han desaparegut.

* * *

No tot són flors i violes en la nostra escola ni en els nostres pobles. De vegades hi apareixen problemes, desavinences, petits enfrontaments amb els immigrants nouvinguts. Però això no ens ha de fer perdre la il·lusió que tots nosaltres, nois i noies entre 12 i 18 anys, tenim de convida en pau i gaudir de les relacions humanes, sigui quina sigui la procedència de les persones.

Aquest reportatge ha estat elaborat pels alumnes de 3r d'ESO de l'IES d'Alcarràs de Lleida: Marc Estrella, Joel García, Ingrid Gòdia, Sara Miró, David Otero, Carles Piñol, Verònica Pons i Roser Ribes.

ANNEX 7

PLA D'ACOLLIDA

ALUMNE: **M. K.**

DATA: **12 d'abril de 2002**

Fa dos dies que la Coordinadora pedagògica del centre ha rebut un nou alumne i la seva família. És un noi de 14 anys, àrab, provenen del Marroc i anirà a viure a Soses. Aquell dia i juntament amb la seva família ja se li va ensenyar l'institut. I després el conserge de l'institut el va passejar per tot arreu, per a que veiés tots els espais.

És va decidir posar-lo a segon d'ESO i esperar al divendres que venia el psicopedagog de l'EAP.

Avui dia 12 el psicopedagog de l'EAP conjuntament amb mi, hem rebut al M. K. i ens ha fet la traducció una alumna del centre Hafida. La Hafida fa segon d'ESO i fa 4 o 5 anys que està aquí, és una alumna ben integrada i que treu bones notes, si alguna vegada convé que ens ajudi a ella no li importa i ho fa de bon grat.

Comença l'entrevista a les 9'30h del matí. Hi som presents els psicopedagog de l'EAP, jo, psicopedagog en pràctiques, en M. K. i la Hafida.

Història:

Aquest alumne ha vingut fa quinze dies a Catalunya i venia directament del Marroc. Ha arribat amb els seus pares, l'àvia materna i dos germans més petits que ell.

Han anat a viure a Soses perquè hi tenen parents de la mare. Dos parents seus també venen a l'institut. Els seus germans són més petits i van a l'escola a Soses.

Primer s'omplen els protocols (nom, cognoms, adreça, quan ha arribat a Catalunya, on viu, com li anava l'escola al seu país, se li pregunta quins idiomes coneix: àrab i Francés, se li fan unes proves de matemàtiques bàsiques, si coneix el rellotge, etc.

Un cop hem acabat l'entrevista se li fan altre tipus de preguntes:

Et trobes bé aquí? Sí

T'agrada venir a l'institut? Sí, molt

Però és evident que no entén res de res i tan sols contesta: bien, sí, vale. Això sí, sempre hi quan la Hafida li preguntí en àrab, perquè ell encara no entén res.

L'institut no té TAE. Però dos membres de l'equip directiu, dediquen dos hores a la setmana a fer reforç de llengua, tan sols aspectes comunicatius, conversa, es basen de vegades en el Digui/digui.

També fan unes hores a la setmana del programa Galí a l'aula d'informàtica.

Aquest alumne ha dit que l'aula d'informàtica li agrada molt, la veritat és que ell es veia molt content.

S'ha decidit posar l'alumne a segon d'ESO, una mica per la edat, doncs ell no pot seguir les classes i tan sols falta dos mesos per acabar el curs.

Un cop acabada la sessió d'acollida (que ha durat una hora), se li ha donat les gràcies tan a la Hafida com a en M. K. i ens hem acomiadat. Ells han tornat a les seves aules.

He mantingut una breu conversa amb el psicopedagog de l'EAP i hem vist una vegada més la mancança d'una TAE, doncs aquest alumne per exemple no entén res i s'ha de passar les hores a l'aula, on els professors, per molt que li preparin material, no poden fer que aprengui l'idioma, en pocs dies.

2 mesos després 12 de juny

Amb el psicopedagog de l'EAP al centre hem tornat a tenir una entrevista amb el M. K.

Ara tot és diferent, en M. K. entén bastant el català i quan ens adrecem a ell, sembla que està content d'estar amb nosaltres i ens entén durant tota la conversa. Encara que a ell li costa molt de parlar català, ens va contestant amb paraules soltes, però es fa entendre.

Quan li diem quan començarà a parlar en català, es posa a riure i diu que sí, que sí, que ja parlarà.

La tasca ha durat dos mesos i encara no podríem dir que pot assistir a una classe amb normalitat, ni de ben lluny, per tant si ens preguntem quan de temps necessiten per fer l'aprenentatge de la llengua, ens en aniríem a un curs, però crec que amb un trimestre ja es podrien inserir a l'aula i anar alternant, les classes del TAE amb l'aula.

ANNEX 8

Documents informatius per adjuntar al Pla d'acollida

Document d'Informació General

Ajuts per a tota la població.

- Beques de menjador escolar (es demanen a l'assistent social i al centre)
- Ajuts per a la compra de llibres i material escolar (es demana al centre)
- Ajudes d'aliments (es demana a l'assistent social)
- Ajudes a famílies amb fills menors de 3 anys (es demana a l'assistent social)

L'assistent social és un servei del Consell Comarcal i ve a l'Ajuntament de la seva vila un cop per setmana, s'ha de demanar dia i hora en la secretaria de l'Ajuntament.

Informació de la Vila

En un full adjunt pot trobar tot tipus d'informació de la seva vila i també es pot assessorar en les dependències de l'Ajuntament.

ANNEX 9

COMISSIÓ D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT 19-4-2002

Aquesta comissió està formada per un membre de l'equip directiu, en aquest cas la Coordinadora pedagògica, un representant de cada departament de les matèries instrumentals (català, castellà i matemàtiques), el mestre terapeuta i el psicopedagog de l'EAP.

Atencions individualitzades:

Alumne : Ch.

Després de tot un procés d'atenció i visites per part de metges, neuròlegs i psicopedagogs, s'ha derivat a aquest alumne a les escoles taller a Lleida.

Els pares no hi estan d'acord i han decidit que es queda a l'IES d'Alcarràs o a casa. Donat que presenta molts problemes i que ja ha estat expulsat

contínuament es comenta que s'aniran passant el curs i atenent-lo sempre i quan estigui a l'institut.

Alumne: G.

Aquest alumne està derivat al CIJA, i per tal d'anar fent l'avaluació conjunta de l'escolarització externa, es revisa el document que hem rebut i diu que no assisteix a classe. El psicopedagog parlarà amb la mare.

Alumne: I.

Aquest alumne va marxar ja fa dos cursos a una escola privada. I es passarà l'informe a aquesta escola.

Altres:

Avaluació de competències bàsiques a 2n d'ESO.

Els propers dies 7, 8 i 9 de maig es faran les proves escrites i abans del 15 de maig les proves orals que han de fer els mateixos professors de llengua castellana i catalana. També hi ha una prova de TIC, cada alumne tindrà un disquet per fer aquesta prova.

Tot el material necessari per fer aquestes proves arribarà entre el 2 i 3 de maig. Abans d'acabar el mes de maig es faran les correccions i al mes de juny s'introduiran les dades.

Es discuteix si hi ha exemples d'aquestes proves i es creu, en general que hauríem de ser objectius i a veure que surt, per saber realment com estem.

S'acorda que es crearà una comissió on hi haurà:

- . el director
- . la coordinadora pedagògica
- . el cap d'estudis

. i un mínim de tres representants dels departaments (lingüístic, matemàtic i social i natural)

Orientació a 4rt d'ESO

Es farà una llista amb els alumnes interessats en rebre informació sobre l'ECA d'Alfarràs i es cridarà a un representant d'aquesta escola i es reunirà un dia aquests alumnes i els seus pares.

S'està preparant un alumne de 1r i un alumne de 2n de cada modalitat de Batxillerat, per tal de fer una sessió informativa pels alumnes de 4rt d'ESO interessats en els diferents batxillerats.

Properament tindrem aquí a l'institut el taller de les professions, per tal que tots puguin veure les sortides professionals que hi ha al seu entorn i puguin parlar amb els diferents professionals que els podran donar una visió real del món del treball.

ANNEX 10

Aquest annex correspon al certificat de presència al centre i signat pel tutor del centre.

He lliurat el certificat en format paper, en el projecte enquadrat.

ANNEX 11

1. Títol Seminari Pràctic Virtual SPV

Com reelaborar el "Pla d'acollida" als alumnes i les famílies nouvingudes, implicant la resta de la comunitat educativa.

2. Raons de l'elecció del cas

Alhora d'escollir quin cas plantejava he tingut els meus dubtes, perquè si simplement exposava un cas en particular, d'un alumne i una família nouvinguda no reflectia la realitat de la resta. Estem parlant d'un IES de 375 alumnes, que el curs passat ja contava amb 8 immigrants, però que durant aquest curs i de manera continuada, cada quinze dies, cada mes, cada setmana,... n'ha anat arribant 14 més, de procedència: 5 del Marroc, 1 de Lituània i 8 de Romania.

Per tant després d'unes quantes reunions al centre i conjuntament amb la comissió d'atenció a la diversitat, es veu la necessitat de replantejar el pla d'acollida a aquests alumnes i també a les seves famílies, per tal de portar a terme una intervenció psicopedagògica que tingui com a objectiu prioritari : *"Orientar els alumnes i les seves famílies per tal d'optimitzar el desenvolupament global de l'infant, sobre tot en allò que fa referència als aspectes escolars i educatius."*

L'objectiu de la intervenció és col·laborar amb el centre, valorant tota la informació (alumne, context escolar i context familiar i social) per tal de concretar els ajuts i adaptacions que es faran i que facilitaran el progrés educatiu dels alumnes.

3. Narració

DESCRIPCIÓ DEL CONTEXT

- **Trets bàsics del centre educatiu**

El centre educatiu al que ens referim és un IES que es troba a la comarca de Segrià a 10 Km de la ciutat de Lleida. Concretament a Alcarràs. En aquest centre hi assisteixen alumnes de tres poblacions: del mateix Alcarràs i de dos pobles més que disten a 4 Km Soses i Torres de Segre.

En aquest centre s'hi imparteix tres línies d'ESO i dues de Batxillerat. Aquest centre és de nova creació, ara té 6 anys i en fa tres que es gaudeix d'un edifici nou amb tot tipus d'espais i materials necessaris. Té un pati molt gran i ara l'AMPA ha portat a terme un projecte d'enjardinament i una marquesina. Hi assisteix uns 375 alumnes i els professors, més aviat joves, són uns 40. Altres professionals que visiten el centre són un psicopedagog de l'EAP (els divendres al matí), una professora de Compensatòria (una vegada al mes) i una de CREDA, que atén una alumna amb problemes auditius.

- **Dinàmica del centre**

El centre no té un psicopedagog al centre, però sí un mestre de pedagogia terapèutica. S'efectuen setmanalment reunions de l'equip directiu, dels Caps de Departament i de tutors (d'ESO i de Batxillerat) que compten amb un Pla d'Acció Tutorial molt complet, en el qual ja fa temps que hi treballen (valors i orientació educativa i professional). Cada quinze dies es realitzen les comissions d'atenció a la diversitat, d'activitats i de coordinació d'ESO. Tres cops per trimestre es fan reunions de l'equip docent per nivells. Per tant podríem dir que el treball en equip és notori i continuat.

La comissió d'atenció a la diversitat, que és la que aquí ens interessa més, la formen: La coordinadora pedagògica, el coordinador d'ESO, el professional de l'EAP que atén el centre, un cap del Departament de les matèries instrumentals (matemàtiques, català i castellà) i el mestre de pedagogia terapèutica i la representant de compensatòria si cal.

El professorat, que és conscient de la manca de temps per poder-ho fer tot, està motivat per portar a terme actuacions relacionades amb l'entorn. Ara precisament, es porta a terme un taller de les professions per tal que tots els alumnes de tercer i quart d'ESO coneguin tot tipus de professions de l'entorn i conjuntament amb l'Ajuntament d'Alcarràs, es visitarà tot tipus de comerços, tallers, bancs, empreses i altres institucions i després a nivell de tutoria es treballarà l'orientació professional, famílies professionals, estudis necessaris, etc.

L'AMPA té molta presència en el centre i la relació amb els pares i mares dels alumnes és bona. Però famílies nouvingudes no acaben d'incorporar-se, ni participen.

L'EAP participa en la comissió d'atenció a la diversitat i en la reunió de tutors, si cal, així com en els plans d'acollida i problemàtiques individuals, però amb un matí a la setmana no hi ha temps per res.

- **Formulació de la demanda**

És en aquest context que en una comissió d'atenció a la diversitat és planteja la necessitat de fer quelcom davant la continuada arribada de nous alumnes al centre. I es planteja una doble preocupació:

- 1- El problema de la llengua, doncs la majoria dels alumnes arriben al centre directament del seu país i sense conèixer ni la llengua ni la cultura. En quan a aquest apartat l'equip directiu (concretament el director i la coordinadora pedagògica) i ocupant horaris flexibles atenen a aquest alumnat un mínim d'una hora diària i han creat un programa com un taller de llengua que consisteix en unes hores de conversa i altres hores amb el programa GALÍ (aprenentatge de la llengua catalana amb l'ordinador, cadascú va al seu ritme). De cara al curs vinent s'ha demanat un taller de llengua al Departament.
- 2- Uns alumnes que majoritàriament venen del Marroc i de Romania. Arriben a una de les tres poblacions i venen amb les famílies a inscriure els alumnes al centre i no hi ha manera de poder tornar a parlar amb ells. Hi ha moltes dificultats per posar-se en contacte amb ells, són, és clar, desconeguts del ritme que es porta al centre i de com funciona el sistema educatiu al nostre país. Això preocupa molt a tot l'equip docent ja que afecta a tots els nivells (sortides, treballs en equip, materials, tutories principalment, etc.)

FORMULACIÓ DEL PROBLEMA

Després de les actuacions realitzades fins ara (assistent social dels municipis, EAP, Compensatòria, veïns i coneguts, etc.) podem destacar les següents dades:

- Les famílies àrabs en aquests moments són poc estructurades (una nena viu sola amb uns parents sense els pares). No són gens coneixedors del sistema educatiu i com que no es compta amb cap mediador, és molt difícil poder parlar amb elles. Normalment venen les mares i com que tampoc no entenen res, no es nota cap millora després de la tutoria. En algun cas més problemàtic s'ha optat per fer venir algun traductor, però la conversa és gairebé inútil.
- I per altra banda hi ha les famílies romaneses, de moment més estructurades, més coneixedores del sistema educatiu (és més semblant al seu, estant més acostumats a que s'ha d'anar a l'escola cada dia i que s'ha de treballar i aprendre), però que també són il·localitzables, no coneixen la realitat de l'entorn i costa que participin i es relacionin amb l'escola i això, és clar, també afecta els alumnes (sortides, materials, tutories, etc,...)

L'assistent social és incapaç de captar tanta gent nouvinguda, ja que és un degoteig continu en els tres pobles, com a zona que és receptora d'immigrants des de fa molt de temps. Primer venien homes sols, ara ja fa temps que arriben amb les famílies i a més a més hi contractacions massives en origen (Colòmbia).

Després d'haver fet una anàlisi conjunt de tota la situació, en la comissió d'atenció a la diversitat es planteja fer una intervenció conjunta amb la comunitat educativa : AMPA, Ajuntaments, Assistent social i buscar més informació de tota la gent que està implicada amb la immigració en els tres pobles. Tota aquesta intervenció aniria encaminada a definir un context de col·laboració entre l'EAP, el centre i la resta de la comunitat educativa, obtenint tota la màxima informació possible per tal de reelaborar els plans d'acollida, ja que es creu que aquest degoteig d'alumnes nouvinguts no s'aturarà. Hem de tenir en compte que la manera com l'alumne i la família interactua amb l'entorn, és un dels factors que més condiciona tant els seus aprenentatges, com els seu comportament.

Objectius :

- . Recollir el màxim d'informació dels tres municipis, per tal de poder-la aportar a l'hora d'aplicar el Pla d'acollida.
- . Sensibilitzar els mateixos Ajuntaments d'aquesta problemàtica, que també es dona en els municipis i es transmet als centres.

CONDICIONANTS DEL CAS

- Que el psicopedagog sigui un servei extern al centre i només disposi d'un matí setmanal, fa que aquest plantejament pugui entendre's com llunyà al professorat i que pugui ser massa a llarg termini i el professorat està ARA, angoixat amb aquests alumnes a la classe que no poden seguir, ni els poden atendre com cal, d'una manera immediata, ni acudeixen les famílies a les tutories.
- Que els mateixos Ajuntaments o altres entitats implicades en el tema, ja tinguin prou problemes a nivell social, com per veure la necessitat de sensibilitzar-se i col·laborar amb el centre.

4- Proposta de discussió.

Donat que estem parlant d'una necessitat del centre i que el professorat creu necessària i, tot i que en molts llocs es troben igual, no hi ha massa referències clares, ni bibliogràfiques, que ens puguin servir per tal de guiar-nos en un altra experiència similar. Sí, que se n'han trobat en algun centre al voltant de Barcelona, però aquí estem parlant d'un ambient més rural i a nivell de l'EAP i Compensatòria que són qui tenen més experiència en el tema i en la mateixa zona, no hi ha massa cosa en la que guiar-se, per tant :

- Quin és el paper del Psicopedagog en aquest cas?
- Com podrem aconseguir tota aquesta informació i posterior col·laboració des de la figura de psicopedagog de l'EAP ? Sobretot en relació als altres professionals (compensatòria, serveis socials, ...) i quins són els límits i les possibilitats d'actuació?
- Quines actuacions s'haurien de dur a terme i qui les hauria de portar a terme?
- Quins són els grans apartats que podrien contemplar-se?

Assessorament en l'elaboració del "Pla d'acollida" dels alumnes i les famílies nou vingudes,
amb la implicació de la resta de la comunitat educativa